

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

309713

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 20 వ తేది సోమవారము

NO. 165

సంపుటము. ౬

సిద్ధాద్ధి నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ మాస చాద శి ౧౨.

సంచిక ౧౩౪

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయమగును. సులభ వల 0-8-0 అణాలు.

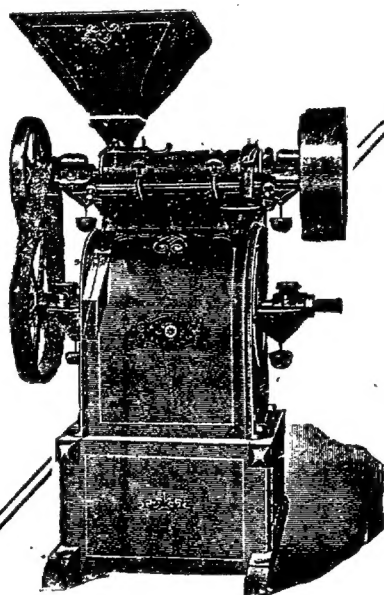
మోహినితైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

నమ్మకము

నచ్చనిది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూచిత్రాదన సరియైన ధర లకు విక్రయించబడును. తయారున లేనివాటిని అతి కి ప్రముఖగా కాలరామనము లేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు ను. ఒకసారి అర్థరయ్యి నగలు తయారు చేసుకొన్న వారికే నమ్మకవిషయము తెలుగును. (1842)

కారణం బు:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను శాఖకము సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుకావలసినది. అంతర జదివితీరవలయును వల 0—4—0 పోస్టేజీ చేయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మేలైనరకపు

ఏనుగమారుగల

బ్లూ బ్లౌక్ యింకి

ఇంగ్లాండునందు ఇక్కార్యోరేటు చేయబడిన

ఈస్తుయిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అందు ముగర్ ఫ్యాక్టరీన్ (లిమిటెడ్)

కంపెనీవారి రాసాయనిక శాఖవారిచే ఉత్తరార్కాడు జిల్లాలో చేరిన

రాణిపేటయందు తయారుచేయబడినది.

ప్యారి అండుకంపెనీ, మానేజింగు ఏజెంట్లు

పోస్టుబాక్సు నెం 12 మద్రాసు.

(1501)

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము,

దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.

కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

గుంటూరు కాటక్ జ్యూట్ అండు వేపరుమిల్లు అండు కంపెనీ, గుంటూరు.

నో టీ సు. (1844)

ఇందువలన సర్వజనులకు తెలియజేయునది యేమనగా:—

ఈవైన నుదహరించిన యంత్రశాలయందు ఆన 1919 సంవత్సరం డిశంబరు 5 వ తేదీనుండి ఆన 1920 సంవత్సరం నవంబరుతో అంత్యమయ్యే ముమారు 12 మాసములకు గోనెసంచులు తయారు చేయించుకొను హక్కును కంపెనీయొక్క రిజిస్టర్డ్ అఫీసువద్ద (మిల్లువద్ద) అక్టోబరు 31 నవంబరు 1, 2 తేదీలను క్రతిరోజు మధ్యాహ్నము 3 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకు బహిరంగమైన వేలముమూలముగా అమ్మబడును. ఎక్కువ పాటదారునిపేర పాట ఆఖరు తేదీయగు 2-11-19 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు కొట్టివేయబడును.

రిసీవరుగారు ఫోకసిటివారిలో సంక్రందించి కోర్టువారి యుత్తరపునకు లోబడి సరియైన పాట వచ్చినయెడల ఆఖరు పాటదారునియొక్క పాట మీద కొట్టివేయదురు.

సదరు వేలం పాట పాడదలచినవారు యీ క్రింది షరతులకు లోబడి పాటపెట్టవలయును.

(1) యంత్రశాలలో 50 మగములు కలవు. 500 పౌనలు తూనికగల పుట్టెను గోగునారను సదరు శాలలో తయారుచేయుటకు కంపెనీవారికి ఆఖరుపాటదారునిచ్చుటకు కంపెనీనా రంగీకరిండు లేదుచొప్పున సదరు పాట మొత్తము అయియుండును.

(2) కంపెనీవారు ఒగలు మొత్తముమీద రోజు 1 కి 10 గంటలు 20 నిమిషములు కాలము మిల్లువద్దకు చేయదురు.

(3) కంట్రాక్టురు రాత్రులు మిల్లును వద్దకు చేరుమని లిఖిత పూర్వకముగా కోరినయెడలనార వగైరాలు వర్జింగుచాక్కిరింద యిచ్చేరేయికాక కంపెనీ డయిరక్టుర్లు మీటింగులో నిర్ణయమయ్యే అధికమైన రేటుకూడా యివ్వవలసియున్నది.

(4) కంట్రాక్టురు ఆఖరుపాట ఖాయకడిన లగాయితు డిశంబరు 1 తేదీలోగా ఆన 1920 న 11 నవంబరువరకు మిల్లుయొక్క కంపెనీవారు యిచ్చు నారపెట్టు కంట్రాక్టురుయొక్క స్వంత ఖర్చులతో కంపెనీవారి పేరను 15000 రూపాయలు (పదిహేను వేల రూపాయలకు) నవంబరువరకు డ్రైర్ యొక్క స్వార్థముచేసి యిందుకు యిక్వస్ట్రార్డు కంపెనీ వారికి చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించి పోలసి రిసీవరు తావున దాఖలుచేసి సదరు కంట్రాక్టురు కారం డిశంబరు 5 వ తేదీ లగాయితు వర్జింగు చేసుకొనుటకు కంట్రాక్టురు సిద్ధముగా నుండవలెను.

(5) సదరు కంట్రాక్టురు కాలముగా విశాఖ కట్టణము వగైరా యితర జిల్లాల ప్రాంతములలో కండు ఒకటవరకు గోగునారతోనున్నా, వంగోలువగైరా ప్రాంతములయందు కండు నారన్నా కట్టెనారకాకుండా మంచివారతోనున్నా వర్జింగు చేసుకొనవచ్చును.

(6) సదరువేలము కాలముందు పాటపాడదలచినవారు, రిసీవరువద్ద 500 రూపాయలు (అయిదు వందలు రూపాయలు) డిపాజిట్టుచేసి పాటపాడవలయును. ఇందులో ఖాయకర్షబడు పాటదారుని

సొమ్ము తప్ప తతిమ్యావార్ల సొమ్ము ఆరోజుననే తిరిగి యివ్వబడును.

(6) ఎక్కువ పాటదారునిపేర పాట ఖాయకడినవేలనే సదరు కంట్రాక్టురు 5000 అయిదు వేలరూపాయలు రిసీవరువద్ద డిపాజిట్టు చేయవలెను. అట్టి ఖర్చి వేలంపాడియుండు డిపాజిట్టుచేసిన 500 వందలుపేను తక్కిన 4500 (నాలుగువేల అయిదువందల) డిపాజిట్టుచేసిన తక్షణమే రిసీవరు పుచ్చుకొనవలెను. కంపెనీనా వద్ద కంట్రాక్టురు డిపాజిట్టుచేసిన 5000 (అయిదువేలు) మొత్తం కంట్రాక్టురు షరతు ఆఖరుమాసము అనగా 1920 సంవత్సరం నవంబరు ఆఖరుభాగమునందు సదరు వర్జింగు చార్జీలక్రింద కంట్రాక్టురుపేర జమకట్టబడును.

(7) కంట్రాక్టురు గోగునారకుని జరిగిన రోజు 1-కి అవుట్టర్ 16 పుట్టు తక్కువ లేకుండా కంట్రాక్టురు వాయిదావరకు నార ఒక్కజెక్క జవాబుదారి కంట్రాక్టురుచే యివ్వబడి. సదరు కంట్రాక్టురు ఆసాంతములోగా నాలుగు పర్యాయము లనగా క్రతి మూడుమాసములకు రిసీవరు అడిగినప్పుడు తక్కువ చూచుకొని దనిహముమీద రోజుకు 16 పుట్టు వరకు 3 మాసములకు ఒకసారి తక్కువపువలెను. అట్లు 13 పుట్టు అవుట్టర్ 6 కు తగినయెడల కంపెనీనాకి కంట్రాక్టురు కంట్రాక్టురు రేటు ప్రకారం తరుగైన పుట్టుకు అయినసొమ్ము కట్టియిచ్చి రిసీవరు పుచ్చుకొనవలసి యుండును.

(8) మూడుమాసములు వర్జింగుకు సరిపా య్యే నాలుగవపేరాలో నుదహరించిన ప్రకారం కంట్రాక్టురు మంచివారను మిల్లువారు యిచ్చిన పెట్టులో నిల్వవుచి, నార నిలువను గుంచి కంపెనీ వారు అడిగినప్పుడు కంట్రాక్టురు చూపిస్తూ ఉండవలెను.

(9) కంట్రాక్టురు సప్లయిచేసే నార క్వాలిటీ విషయములో యీ మిల్లు యిజినీరుగారిని గా ఆ సానే నిర్ణయింపబడిన యిద్వోగ్లను గాని లిఖితరూపముగా మంచివార కాదని తీర్మానించే యెడల ఆర్టివారను మిల్లు వారు పుచ్చుకొనరు.

(10) ట్వెల్లునేత కాకుండా 44 x 28, 40 x 29 3 x 25 యిక్వేచె కోలతగల సాదా సంచులను కంట్రాక్టురు సప్లయిచేయు గోగునారతో కంపెనీ వారు అన్ని ఖర్చులు భరించి తయారుచేయుదురు. సదరు గోగునారను కంట్రాక్టురు తన స్వంత ఖర్చులతో తూనికవేయించి యంత్రశాలయొక్క హాలు నందు కంట్రాక్టురు వచ్చుగించవలెను. శాలయందు తయారుచేయబడు సంచులు బెళ్లుకు కంట్రాక్టురు క్రతిరోజు వచ్చుగించుకొని వెంటనే యంత్రశాల ఆవరణమునంచి తీసుకొనిపోవలెను.

(11) యంత్రములు చెడిపోవడము లేక విరిగి పోవడము యంత్రమునకు అవసరమైన నిలువ సామానులు యంత్రపుభాగములు, కోలు, ఆయిల్లు వగైరాలు యూరపుడేశమునుండిగాని, ఇతర జిల్లముల నుండిగాని, రాకపోవడము లేక వని బాండ్లు సమ్మెకట్టడము, డ్రైవీక రాజీకముల వల్ల కలిగే ఆలస్యమునకు, మరియు కంపెనీవారికి వల్ల కడప యితర సంగతులచేత ఆగిపోవడము గాక, తతిమ్యారోజులకు వనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొనుచున్నారు.

(12) కంట్రాక్టురు సప్లయిచేసిన గోగునారతో సాధ్యమైనంత హితకరముగా వనిచేయుటకు సిద్ధముగా యున్నారు గాని తరుగువగైరాలకు రద్దుకు పూచీదారులు కాదు. అనివార్యమైన కారణముల వల్ల గాని, కంట్రాక్టురు లోకములవల్ల గాని వనిచక్కగా జరుగనియెడల అందుకు కంపెనీవారి జవాబుదారి యంతమాత్రము లేదు.

(13) యంత్రశాలకు పూర్తిగా వని కలుగులాగున అవసరమైన గోగునార సప్లయిచేయుటకు కంట్రాక్టురుబద్ధుడై యుండవలెను. అదిగాక కంపెనీ వారు తయారుచేయు సంచులను బస్తాలుగా కట్టుటకు అవసరమైన త్రాళ్లు వగైరాలకు కంట్రాక్టురు సప్లయిచేయవలెను. బస్తాలు కట్టుటయందు వయోగించు గోనెగడ్డ కంట్రాక్టురు యిచ్చు నారతో కంపెనీవారు తయారుచేయుదురు.

(14) ఎక్కువైనను మిల్లువనిచేయుటకు కావలసిన గోగునారను సప్లయిచేయుటకు కంట్రాక్టురు తప్పిపోయిన కారణముచేత మిల్లు కనిచేయక ఆపుదల చేయవలసి వచ్చేయెడల పైనచెప్పిన 16 పుట్టు అవుట్టర్ ప్రాప్తికి కంట్రాక్టురు నార సప్లయిచేయక తప్పిపోయిన రోజులకు కంట్రాక్టురు రేటు ప్రకారం కంపెనీవారికి రావలసిన దిగుబడిబావత్తు సొమ్మును రోజు 1-కి 15 పుట్టుకు అయ్యే కియ్యత్తును కంట్రాక్టురు కట్టి ఇవ్వవలసి యుండుంది. ఈ ఆగిపోయిన రోజులు మూడుమాసములు దరహా తక్కులో చేర్చుకొన బడవు.

(15) సదరు కంట్రాక్టురు షరతు కాలము లోపునకు కంట్రాక్టురు సప్లయిచేయు నారమట్టుకు మాత్రమే గోతాలు వనిచేయుటకు కంపెనీవారు పూనుకొను చున్నారు. కంపెనీవారి సమ్మతిపైని కంట్రాక్టురువలన ఆక్రమణ కాబడిన కంపెనీవారి తాలూకు స్థలములేక నారపెట్టును షరతు ఆఖరుననే తక్షణం ఖాలీచేసి కంపెనీనాకి మంచి స్థితిలో ఒప్పగించి వారివలన రిసీవరు పొందవలెను. అట్లు జరుగనియెడల షరతులు మించి వాడుకొన్న రోజులకు పెట్టుకుగాను రోజు 1-కి 50 ఏబిడి రూపాయలు చొప్పున కంపెనీవారికి కంట్రాక్టురు యిచ్చుకొనవలసి యుండుంది.

(16) కంట్రాక్టురువలన కంపెనీవారికి డిలివరీ చేయబడిన గోగునారను సంచులుగా తయారుచేసి సంచుకు అయినఖర్చులు అనగా కంట్రాక్టురు రేటు ప్రకారం అయిన చార్జీస్, మరియు ఏడవపేరాలో నుదహరించబడిన రోజు 1-కి 16 పుట్టు అవుట్టర్ ప్రాప్తికి రావలసిన సొమ్ములో 15 రోజులకు యొకసారి అనగా గత 14 దినములకు అయిన చార్జీ 16 వ రోజున్నా కంట్రాక్టురు కంపెనీవారికి రిజిస్టరు ఆఫీసులో సాయంత్రం 6 గంటల లోగా చెల్లించుతూ యుండవలెను. అట్లు చెల్లించుటకు తప్పిపోయినయెడల తప్పిపోయిన క్రతి రోజు 1-కి 50 (ఏబిడి) రూపాయలు చొప్పున అవరాధము కంపెనీవారికి కంట్రాక్టురు నిరభ్యంతరముగా చెల్లించవలెను.

(17) కంట్రాక్టురు వాయిదా ప్రకారము 15 రోజులకు ఒక పర్యాయము సొమ్ము చెల్లించక పోయినను 3 మాసములకు వర్జింగుచేయుటకు తగిన నార నిలవచేయక పోయినను సదరు ఎగ్రిమెంటు లోని షరతుల ప్రకారం జరుగనియెడలను రిసీవరు కంట్రాక్టురు కారానల్ చేయుటకున్నా కంపెనీవారికి కలిగే అన్ని విధములయిన నష్టములును కంట్రాక్టురువల్ల వసూలువచ్చుటకున్నా సంపూర్ణమైన హక్కుకలదు.

(18) ఈ వై పేరాలో నుదహరించిన సందర్భములు తటస్థమైనప్పుడు రిసీవరువల్ల లిఖిత పూర్వకమైన ఉత్తరపులులేకుండా అక్కటికి మిల్లు ఆవరణములో నిలువయున్న నారగాని, తయారైన సంచులు లేక బెళ్లుగాని తీసుకొని వెళ్లకూడదు.

(19) ఈ కంట్రాక్టురు యెవరికైనా రిసీవరు అనునుతిపొందకుండా ట్రాన్స్ ఫర్ వగైరా యేలాటి అన్యప్రాంతములు చేయకూడదు.

(20) ఆజీవ పేరా షరతు ప్రకారం పాట కొట్టివేసిన ఒక గంటలోపల చెల్లించవలసిన 4500

నాలుగువేల అయిదువందల రూపాయలు చెల్లించినయెడల వెంటనే అట్టి పాటదారు జవాబుదారీగా తీర్చి పాట పడబడును. అట్టి పాటలో వచ్చే నష్టమునకు సరియైన పాటదారుని జవాబుదారీ చేయడమవును. లాభమువచ్చినయెడల పాటదారుకు యివ్వబడును.

(21) సీపరు లాభు పాటదారులకు లీజు వ్రాయించుకొని పుచ్చుకొనే లోకలగాని, దేశంబరు నెల 5-వ లేదీ లోకలగాని సీపరు న బేకమిటీ అవుమతి మీద కోరే నెక్యూటీని కంట్రాక్టురు అనగా ఆ లాభు పాటదారు యివ్వకయెడల ప్రైవేటులక్రింద చెల్లించిన 5000 అయిదువేల రూపాయలు కంపెనీకి ఫర్ ఫిట్ కాబడును. కంట్రాక్టురు పూచీమీద తీర్చి పాట పడబడును. అట్టి పాటలో నష్టము వచ్చినయెడల కంట్రాక్టురు నష్టమునకు కూడా జవాబుదారీ చేయవలసియుండును.

గుంటూరు } పి. వి. సుబ్బారావు,
15-10-19. } సీపరు.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర

రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో టెక్ కాన్సోరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు. (1831)

బేసిక్ బ్రిడ్జింగుండి మీంజూరికి పోవుట నెం 9 రు డౌన్ బెజవాడ ప్యాసంజరు బండియొక్క కాలవమితి 1919 వ సం॥రం ఆక్టోబరు నెల 20 వ తేది మొదలుకొని ఈ క్రింద కనుకరచబడిన ప్రకారము స్వేచ్ఛముగా మారును.

	చేరుట నుండి - బయలుదేరుట.	
	గం. ని.	గం. ని.
బేసిక్ బ్రిడ్జి		7-38
కొరుక్కుపేట	7-44	7-46
తండియాపేట	7-50	7-52
తిరువట్టూరు	8	8-3
ఎన్నూరు	8-16	8-18
మింజూరు	8-34	8-45

నర్వవృత్తిక వివరణంబిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

దక్షిణమహారాష్ట్ర సంతోషముతో పోవుదురు. గుణములేదని రుజువుచేయువారిలకు రూ 100 ఇవ్వం

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యుండవలసిన ముఖ్యవస్తువు. ఆంగ్లముగాని, తమిళమునైనా ప్రాచుర్యమును పొందినది. ఎన్ని దినములనుండిను మందు గుణముమూలము లేకుండు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, బట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నష్టము గించును. కల పాకట్ 1-కి 0.8-1 పోస్తే 0.8-0. 1 దబ్బా పాకట్ కల రూ 5-0-0. పోస్తే నలుగురు.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras.

ఆంధ్రదేశ సేవక సంఘము.

శిక్షాసానములు.

దేశరా సేవకులలో నేర్పలుపబడిన శిక్షాసానముల రెండింటియను బాలభట్టాపాథ్యాన శిక్షణము మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. శిక్షారజ్యము తిరు త్తై గ్రామమునకు నుమారువడివంది, బెంగళూరు, కాళహస్తి, మదనపల్లి, చివ్వాడ మొదలగు గ్రామములనుండి వచ్చి మిక్కిలి క్రతా పాటుతో శిక్షనందిరి. గుంటూరునకు నుమారు నూరుమంది చుట్టుకట్ట గ్రామములనుండి వచ్చియుండిరి. శిక్షణము మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగెను. రెండ్రగ్రామములందు ఆధుర్యోజాన పురజనలవల్ల జరుపబడి క్రొత్తగా నేర్పిన బాలభట్టాలచే కొంతకాలముగా నావింపబడెను. ఈ శిక్షాసానముల నేర్పరచి వానిని జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు పోషించిన మహా నీయుల కల్పరక్షకు నందనము లర్పించుటయే గాక, వారిదయ చే శిక్షణము పొందగలిగిన వా లెల్లరును, దాని ఫలితములను తమ జీవితములందు ద్రయారూపముగా కృషి నల్పి కృతజ్ఞులు గా వలసియున్నది.

గంకాంతి సేవకులలో గోదావరిజిల్లాలో నొక శిక్షా సాన మేర్పాటు కాగెను. రాబోవు పుష్కరముల గమనించి యాజిల్లాలోని యొకట లందరును ఎక్కువగా వచ్చి శిక్షనందినది నమ్ముచున్నాము.

జనవరమాసములో పునః శిక్షాలిలో గాని ఏలూరునందు గాని శిక్షాసాన మొకటి ఏర్పరచవలెనని యిష్టములు జరుగుచున్నవి గాని ఇంకను నిశ్చయము కాలేదు.

ఒక ముఖ్యవిషయము

ఊరక శిక్షాసానములందు శిక్ష నంది వెల్లిమాత్రమున నేమియు ప్రయోజనము లేదు. పదిదినముల కాలములో నెంత రాత్రియెగళ్లు క్రిమి కౌనినను, సమస్తమును నేర్చుటగాని నేర్చుటగాని కష్టతరును కాని శిక్షణమునకును ఉద్యమమునకును మూలాధారమును ధన్యులను పద్ధతులను విధులను మార్చియు బూర్తిగ గృహింపవలసియున్నది. ఈ విషయములు ప్రతి బాలభట్టాపాథ్యానమునకు గ్రామ్యమొందినటుల నిదర్శనము వారు చేయుకొనినది. ఇక్కడికి ఆంధ్రదేశమున నుమారు 200 మంది బాలభట్టాపాథ్యానములకు శిక్ష నందియున్నాడు. తా మిది ప్రతిజ్ఞలను నై కొనినప్పటినుండియు నేరము దను ప్రత ముగా నిమగ్నమై వీరు తాముగూడ క్రిమించబుందములో నెంతైనందులకు తామి క్రిమి నేరములై మిమిగ్నమి నల్పి కో ఇతరులకు దెలుపుచుండుట అవసరము. కావున భట్టాపా థ్యానములెల్లరును తమ గ్రామమున జరుగు కృషినిగూర్చి ఆంధ్ర దేశమీదన రగు కావలి కంకరరావుగారికి, బెజవాడకు, పక్ష మున కొకసారి దెలుపుచుండ ప్రార్థింతు.

విచారణకరముగు వార్త.

మనసంఘమునకు రాష్ట్రీయ కమిషనరుగా నున్న ఆ య్యొకి వేంకటరమణయ్య కంతులుగారి పత్ని కొలది నియమ ల యస్వస్థతచే నొకమగత్రువును గని యాకస్మికముగా కాల భర్తయనుండి రన్న వార్త ఆంధ్రదేశమునకు వంకరును మితి లేని దుఃఖమును గలిగించుకొనెను. భార్య మిక్కిలి బలమైనది యందున్నను మనకొరకు రెండు శిక్షాసానములను మిక్కిలి శ్రమతో నేర్పరచిన మనకమిషనరుగారి స్వాభావిక మెం తయో కొనియాడదగినది. దగ్గరనుండి వారియిల్లుదులకు నొక పో డ్రాసి, భట్టాధ్యయము కొరకు వీరు రాత్రియెగళ్లు పడుచు న్ని శ్రమస్వయముగా చూచియుండుచే ఈ విషయము విని నక్కటినుండియు నాకు గలిగిన విచారము నేను కర్తింపకాలకు న్నాను. గ్రంథాలయోద్యమముయొక్కయు బాలభట్టాధ్యయ ము యొక్కయు ప్రస్తుతి ప్రచురియింప, వీరికి గలిగిన నష్ట ము కేవల మియ్యద్యయములకును అందు పనిచేయు మనకంద రకును సంభవించినట్లే ఎంచవలసియున్నది. దైవము వీరికి సం భవించిన యావహికవృత్తమును భరించుటకు దైవమొనంగు గాతయని బాలభట్టా లెల్లరుకు ప్రార్థింపవలయును. ఆ కాలము గ వీరి నెంకటం గ వీడి చనిన యాత్మకు కౌంతియుగాక. పదివ రునములైన మహానరేకయన్న యానాపురము కల్లిలేని బుడత లును తిరాయపురై సామ్యవంకరును జీవితముల గడుపుచు గాక.

నెల్లూరు జిల్లా జడ్జికోర్టు.

వి. ఏ. నెం 337 రు 1919

డి. ఆర్. నెం 1842 రు 16-10-19

పిటివనములు:—1 వేలపుల పెదకొండయ్య, 2 చద రాల పెదనుబ్బయ్య.

రెస్పాండెంట్లు:—అప్పల శ్రీనివాస రామానుజ శివ స్వామిలవారు వరైగాలు.

సింగరాయకొండ శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ స్వామివారి భక్తులందరి పక్షమునను రిస్పాండెంట్లు వై దావాచేయుట కను మతి నొసంగవలెనని పిటివనముల దుఖాస్తు పెట్టిరి. 8-11-19 వ తేదీన పగలు 11 గంటలకు దుఖాస్తు విచారణ జరిగెను. అందున ఆక్షేపణలు గలవారు ఆ దాను వ్యయముగా కోర్టుకు వచ్చి ఆక్షేపణలను తెలిపవలెనని యిందుములముగా ప్రక టించడమైనది. 18-10-19 వ తేదీన ఈ ప్రక్రియ మొనరు దస్సుతులతో చేయబడినది.

వై. వేణుగోపాలశ్రేష్ఠి,

(1842)

జిల్లా జడ్జి.

జాతక మాత్రాండము

గోపాలపురం కాపురములు (బహ్యక్రి) ఆకర్ష వేంకట శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడి క్రియమునకు సిద్ధముగానున్నది. కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే కలవు. ఈ ప్రక్రియ క్రిందకో ఒకటి రెండు సార్లు పరిశీలించినయెడల తమ జననచక్రియలను బట్టి భూతభవిష్యద్వ్యక్తమైన ఫలములను జ్యోతిషముల సహాయ ము లేకయే తమంతట తాము తెలిసికొనుటయేగాక జ్యోతిష శాస్త్రములోని మర్మములను అతి సూక్ష్మముగా గృహింప గలుగుదురనుట కావంతయు సందేహములేదు. ఇందు నుమారు మాటయై భారతమును చక్రియలతో సహా ఉదాహరణము గా విశదీకరించి పొందుపరచబడినది. వెల రు. 2-0-0 లు.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారి నవలలు, నాటకము లును, పానుగంటివారి నాటకములను మా వద్ద దొరకును. వక్రతులకు సరసమైన ధరల కీయబడును. (1689)

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

వకటన

మహా మహాపాథ్యాన కొక్కండ వేంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృదిరమలైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను లెవరైననీ గ్రంథముల నచ్చువేయించుట వల్లెదలేని వేంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయ ముననేనీ గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వార్పిత్యములను బడ యగలరు. అందులకు భాషా సేవకు చేయుటయును నిశ్చయము న్నితయించున్న వేంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము చేయుటయును రెండు ముక్కరములను గలగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమాహాత్మ్యము (ప్రబంధము), 3 అజామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాఠానము (ప్రబంధము.)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువాకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

వేంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము, రెండు పెట్టిపిడి, మద్రాసు.

1761] టసూర్ పట్టుకోట్టు

దీనివెల 1-కి 7-0-0 రూ॥లు మాత్రమే.

ప్రపంచమునందలి మానవజాతికి వస్త్రాభరణములే యు ఖ్యమగు అందమని అనేక ధన ఘనవంతులు అలంకారముగా వివిధ ఉడుపులను ధరించుటతో వింతలేరు. ఇక్కడు మేము క్రొత్తగా రప్పించియుండు (టసూర్) అను పట్టునామతో కొట్టును తయారు చేయుచున్నాము. దీనివెల రూ. 7-0-0 లు. కాలికట్టు చెక్కకోట్టు 1-కి రూ. 5-0-0

1708 నెంబరుపట్టు పీసు 1-కి 19-4-0 రెండవరకం పట్టు పీసు 1-కి 14-4-0

వ్యాపారులకు కమిషనుమీద పంపబడును.

చిరునామ: కొర్నాటు పట్టుజిల్లా వ్యాపారులు, 272 మంటుస్రీలు, మంటుబిల్లింగు పోస్టు, మద్రాసు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి. బ్లాక్ బక్సు రు. 8-4-0 నెప్యూక్ నెం. 210 రు. 8-12-0 స్పాక్ రు. 6-4-0 డిబ్బా 205 2-8-0 చాటర్ మెక్ 6-12-0 డిబ్బా 200 1-12-0 గిరి బ్రదర్లు, స్టేషనరీ, ట్రిప్లికే, మద్రాసు.

శివయనగరము-18-10-19

నోద్యోగపరిశ్రమలారా, మహాజనులారా,

సంస్కరణలు చట్రము.

ఈ దృష్టి సేవించుటకు మన జాత్యభివృద్ధి కడమాలమో
యెంతవరకు వాఙ్మతాయకు ఒకపాలనాసూత్రము ననుసరించి
యెప్పుడోహాన్ను బాంధవ మిదము కనేక ప్రతికూలము నభిల
లము విఫలముగాఁ జెప్పించబడియున్నను నీసభకు రందువై
దీర్ఘకాలము చేసి తేలియుట యభిప్రాయములకుఁ దోడ్పడుట
సహనశక్తికైయొప్పుచు. ప్రస్తుతముఁ జట్టములో మొదటనూరిం
చినదేని రాష్ట్రములందైన (ప్రస్తుతము గొంతకొంత క్రమరీతి
లనాను గలవలెఁజేయుచున్నది) తోట్టు గానియును మన్నది కా
ననకభవలలోఁగిది కాశ్యపరాష్ట్రవాససభ యొండవలయుననియు
కాననసభకుఁ గోకాభివార మొండవలయు ననియు నాభిప్రాయమై
యొప్పుచు మనవారు కోరియుండిరి అట్టి నూచనము (ప్రస్తు
తపు క్రిములో లేకపోవుట విచారకరమగు నంతము.

ఈ సంస్కరణముల విషయమై మనజేతులలో భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడుట విచారకరమగు సంగతి మరియు, తక్షణమనకు వందలకొద్దనియీ గొంతమంది ప్రజలు లభిప్రాయపడుచున్న సైకవిజయముతో నదియూ మంచికే యని మనము సాధించుచున్నాము. ప్రజాభివృద్ధికు కల్పి శక్యమగుననుచు దాల్చినను మన నాయకులు తమనకు న్యూనత నుజయోగవలెనే తేజావ్యుదయమునకుఁ బ్రస్తుత మేయేయే గొట్టకనరమో తెన్నుగా విచారించినయెడ, దక్షకక్షివారిందల క్రమము బాగుచున్నయి చాది మనస్సాక్షి బోధించిన కీర్తిని నిర్వహించునాఁడను యువావలను బ్రవచించున నాటిందరినియుఁ జేట యగుచున్నది. ప్రస్తుత సంస్కరణ ప్రజాభివృద్ధి క్షేత్రమయ్యున్న మైన బాహ్యంగ చట్టవిరూపణలలో భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడుట సహజము. మాతృసేవాతత్పరులై యెన్నికవృత్తులయిన నోస్తి కాదుంటు కవిటివారి యెదుటను దమహస్త్రలను వాదించుటకు ఇంగ్లాండు జేతమునకు కెదలిన భారతమపుత్రులు కెదలజగ్గభూమికిఁ జేసిన మే లింతింతయని చెప్పవలసిగాదు. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చు వారాకఁగ్రెజిలు వీరి కేక్తి నాచుధ్యములను బోగడుచుఁ దమజేతున కింజల కెన్నఁడును భారతము లందఱు లాతెదనియు, వచ్చిన వారలలో నశేతుల విశేష మేధావంతు లనియూ, వారు నచ్చియుండలేయెదల సంస్కరణ చట్టము ప్రస్తుత రూపము దాల్చియుండక పోరవచ్చు ననియు ప్రావణ్యమిచ్చుచి. కాని బ్రాహ్మణేతరుల పక్షమున కాశనస భాప్రాలినిధ్య ముగొఱుకు దానజేయించుండక ప్రయత్నించులై నకు మాని యెల్లారినిండి కెదలిన పుకటరెడ్డి నాయకులు గారు ఇంగ్లాండులోఁ గనఁజూచుచున్న బుద్ధివిశేషము వర్తమానీకమైయున్నది. “వాదబలములేని సనయనాఁడ దన కక్షివారు గనలేక నిందింపు”మని యున్న లోకోక్తి ఈ వక్షివారియందుఁ బూర్ణముగా వర్తిం చియున్నది. ఇంగ్లాండు లోకొకపక్షమెదుట “బిలిమ ప్రజలకు హింసాజేవులబలమై బిహులవాధికారము గలవనియొక, బ్రత్యేక సంఘప్రాతి నిధ్యమిచ్చనిచో బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరులకు అమ్మినేయట సంభవించుననియు నిట్టియధికారము బిలిమ ప్రజలకు లే”దనియు వక్కానింది”లు. ఇది యెంత మర్యాదగనెన్నచో చి క్షిగంతుఁడు.

నిర్మల ధర్మాననపరంపర.

కాళిదాసునకుగల "ఏకకాలయదోక" మూల సూత్రం
 కుడియందునుండ లేందవమూలం జ్యోతిష శాస్త్రమింజనబులు
 మహాబలి భాగ్యభాగ్యములుండ గల" వని చెప్పిన రీతిని
 బ్రతుకమున నిండ్లాడు సంభిన్నస్థి నూచనమున స్వతేజమున
 దర్శిపూతనూచనమున సేకేకర్యాము గన్పట్టుచున్నది.
 రౌబలు కాననము, నైసికకాననము, అధికారల యభయ కాన
 నము, ననునీ నిర్బంధ కాననకరం కర మన జాతి యా
 న్మర్త్యమునకును సభిన్నస్థిని బ్రతిపూలును లని వేరుగఁ జెప్ప
 నవసరములేదు. వీని విషయమై సభిపాత విపులముగఁ జర్చిం
 తురు గాక యిది వేరుచున్నాను. ఈ పరంతరలో నవినము
 గా కాననముక్రింద నేర్పడిన యభయకాననము (Indemni-
 ty Bill) కను చిత్రమై యున్నది. ఎక్కడనో క్రుత్సపట్టి
 యున్న గ్రంథములలో నొక కారిక వాధారముగాఁ దీసికొని
 మన వైమరాయిగారు పొందాల తేజముపై నైసికకాననమును
 బ్రయోగించిరి. అట్టికానన క్రతువుల కృత్యములను సమర్థిం
 చుటకును వారిపై పెట్టి యభియోగములనైన నిష్కలమును
 గావించుటకును వీ యభయ కాననమును గావించిరి. ఈ
 ద్వారా "మహాధాన్యము లేమిచేయుచున్నారని యడుగఁ దక్కు
 వద్రాసి దిద్దుకొనుచున్నారను నట్లున్నది. మన పరిపాలనాధి
 పతియే నిజికార్యములచేఁ దిద్దిమరేకేత్రజల సాగరం

ప్రేమలనియు శ్యామలభద్రము నతిక్రమింపనివారనియు వారివై
మనవంశగల సమ్యక్ముత్యమును దరి (వారములు) కెంతయు
జింకిగానన్నది. వైరాపనముల ప్రయోగ నిర్మాణ సమయ
ములయందు వాసేతు హిమచలపర్యంతముం గల విద్యా మతు
లయిన భారతీయు లందఱును వైకంఠ్యముగా కలదని
ఘోషించినను రాజప్రతినిధిగాను ప్రజల కోరికలకు బేత
చెవులను బెట్టుటయు, సర్వ శంకర వాయు, గాంధీ, రవీంద్ర
నాథ ఠాకూరుగార్లు మొదలగు గల భారతీయ శ్రేష్ఠుల
హితోపదేశముల నై నను వాటింపక పోవుటయును బూద
పాలనాధికారులకుం బాధితుల యిట్టి పాపములయొడం గల
నిరసన భావము నుద్బవించుచున్నది. తం
జాబునందు జరిగిన దుండగముల వి
వరములై ప్రజలందఱును జింతించుచున్న యున్నామ. దుష్ట
శక్తులము ప్రభుత్వమునకు విధియైయున్నది. కాని యిట్టి శిష్ట
విధాన మెట్లుగానుండవలయునో యను సంగతి ప్రభుత్వము
చాకు లెప్పుక వాలోపింపక భయభ్రాంతులై ఘోరమైన
యోధ్ధాననమును "పిమ్మికనై చంద్రాయణధ మనఁగల్గు" బ్రయో
గించి పాంచాల తేజస్వులను బహుమముల పాలు చేయుట
శ్యామలగాదని చెప్పుట ఈకథనాని విధియైయున్నది.

కవిత్వ.

పూర్వకాలమున వాన తేమిదే ఒంటలు పోయి క్రమ
 కం దివటప గంజ దొరకక బాధపడుచుండెడివారు. తై
 మ్యములు వచ్చిపిచ్చుకు నొకవోటం గజపురిలిగవను మిగిలిన
 ప్రజేశులనుండి యాచారపదార్థములు లభించు చుండెడివి.
 ప్రస్తుతము మనకు సంభవించిన మహాప్రాయశా నట్టిగంజ
 కూడదొరకుట దుస్తరముగాకన్నది. ధర్మమితిమీరి పెరిగినను
 భోజనపదార్థములు నుకాయానుకూలగా దొరికినయెడల గొంత
 భాగమువశమించుచుండును. కొంతకంటిబాధ కంట్లోనుపద్ధతి
 వలన సంభవించినదని చెప్పరవచ్చును. వర్తకులకు లభించుపట్టి
 కారగ్యమునకు ధాన్యములు దొరకుట దుస్తరము. పట్టెటూరు
 లలోనుండు సావలుకాడ తెచ్చుటకున్న దినుసువైవము గొని
 వారివారికాకాదాడులకు రవానాచేయుదురు అధికారలన్ను
 బాటిపోవుచు. వైకారణముచేతక బాలమట్టుకు దినుసులు కం
 ట్రోలధికారులయిభవించును. ఇదిగాక జిల్లాధికారులు తమ
 తమజిల్లాలనుండి ధాన్యముల రవానాఅయినయెడలననుజ్ఞా
 లకుఁగూడ కజపు సంభవించునని మామూలు కర్తవ్యమునా నె
 పుటేనీరి. మనపొరుగునకున్న గంజానుజిల్లాలోనికను నెన్నో
 నేలగరిసెల ధాన్యము నిలువయున్నట్లు వర్తకులు చెప్పుచున్నా
 రు. కావునకంట్లోలుకమాండేరిగు పద్ధతులనికనిలపుచేసి వర్త
 కులు మామూలుప్రకారముగా విడిదిపెట్టుట యనవరముగా
 గన్పించుచున్నది. తేమిదే లై కంట్లోలు కమాండేరిగు
 పద్ధతులకు బూర్తిగాను నిపులముగాను పయనచేయరలసి యు
 న్నది. కంట్లోలు కమాండేరిగు పద్ధతులకు సరియైన వినియోగ
 మనకుం దెచ్చి జేశకులలో నుండు భోజనపదార్థము లన్నియు
 నెచటవైచును నిలువ గానీయక వైకిరమ్మ కట్టుబాట్లు చేసిన
 యెడల ప్రాచుర్యం విశేషముగ నిరర్థించి యుండును. కాని
 యొక వైపు సరకులు కంటి జిల్లాలలో విగించి వర్తకులు
 నిర్బంధించుటయు మఱియొక వైపు న కంట్లో
 లు కమాండేరిగు పద్ధతులకు సగముసగముగా పయనచేయు
 టయు కష్టపాదకముగా నున్నది. ఇందులన ప్రాచుర్యం న
 కించి క్రమబద్ధ ములు గలుగలేదు. సరేకదా కొలదియండి
 యా క్షిపరులగు వర్తకులకును సహజగ్రస్తులకును నన్యాయమై
 నట్టియు నకమమైనట్టియు లాభములు సంప్రాప్తము లగుటకు
 వరకాశములు కలుగుచున్నవి. ఈకంట్లోలు పద్ధతులకులననే
 గదా యెప్పుడును వర్తకులుతేమిదా రికజపురకు వర్తకులైరి.
 వారేకదా Reco gnised merchants గాని ననుమతించి
 Priority Certificates పొంద గలిగిరి. జిల్లావిశ్వముకు
 ముద్దినీవాటిటిలకును తాలూకా జిల్లాహోష్టాగుకు దప్ప నిత
 రుల కీయఁబడరన్న నిబంధనచే నాయాసంఘాధ్యక్షులు విశే
 షముగా నావిశ్యమును నిగుతుచేయుట కటంపించినది.
 ప్రభుత్వమువారు మిక్కిలి యుదారబుద్ధిగలవారై పురపాల
 క సంఘమువారుగాని తాలూకా సంఘములవారుగాని జి
 ల్లా విశ్వమును గొనసగరకే విక్రయించవలయునుగాని లాభ
 మేమియుం దీయఁపడదని ప్రత్యేకకాననము జారీచేసినపు
 టికిని వై సంఘాధ్యక్షులలో గొందఱు బస్తాలకు విశేష లా
 భమున కమ్మినటులం దెలియవచ్చుచున్నది. ఈ సంఘాధ్యక్షు
 లు వైసం దెలియఁజేయఁబడిన కాననము నేమూలగ్రాసిన పెట్టి
 కో గాననము గాలేదు.

మన జేకనులో ముఖ్యముగా నీటిలో కనుపలన ట్టుమ
ము గలగుచున్నదని వేటంగార జెప్ప నక్కరలేదు. అట్టిలోక
ము గలగుచుండలేదుటలో నొక్క ప్రభుత్వమువారే గాక
జమీందారులను నితర భూస్వాములకు గూడఁ బూచీదారు
లైయున్నారు. ఏవీట గవర్నమెంటువారిని గ్రొత్త నీటికన
కు లు నిర్మించుటయొననియు నున్న వానిని బాగు
చేయుట వలయు ననియుఁ గోరుచున్నాము;
కోరుటయేగాక దెబ్బలాడుచున్నాము. జమీం

వారి భూమిలలో నీటివనరు తెలుస్తున్నో మరకంబులకు
దెలిసేమున్నది. జమీదారీలనుండు రైతులు నీటి సదుపాయము
లేక పంటలుపోయి శివులు కట్టుకున్న కత్తిలేక మూల
దింటకు గింజలు లేకయు నిరత్యలలకు గుటుంబములతో
లేచి పోవుచున్నారు. ఇట్టి కఠిం జమీదారులకు వసులెల్ల
కాలలో నీటిరసకులకు వృద్ధి చేయవలయునని మనకుల నిష్ఠ
ధింకరాదో తెలియబడును. తమ యాదాయములలో నుం
నిర్దిష్టమైన భాగము ప్రత్యేకము చేయు నీటిరసకులకు గర్హ
పెట్టవలయునని యొక తీర్మాన మరసరమని తోచుచున్నది.
జేతలలోనుండు భూస్వాములైతలు తమతమ భూముల
లోనుండు జలాధారములను వృద్ధింపకుండు ప్రయత్నము
చాతు కో నిష్ఠయే కాని యెట్లైనా బదుల్లియి
కాననము గలదు. ఆ కాననలార్థమును మర
వారేమియుం బొందుచున్నట్లగుపడదు. కావున
ఈనామదాస్తున రయుతులకు యెచ్చటయొక్క లాభము
ను విశేషముగ బొందవలసియున్నది. అట్టి లాభమును వివిగం
గలవగజేయకుండు ప్రభుత్వముచేత చట్టములలో గొన్నియొక్క
లను గూడఁ జేయవలసియున్నది. కాననమందు నేలను దున్ను
రైతునకు గాలవారణము లేక ఋణము వారకు పద్ధతియును
దివగం గాలక్రమమున నులపుగాఁ దీర్చు పద్ధతియును గాన
రావు. అందువిషయమై వైకాసము కొంతకంట మారవలసి
యున్నది

జై మమతో సంబంధించియంగములలో ముఖ్యార్థము
మఱియుకటి కలదు. అది మనకును మన సంతతివారికిని జీవ
నోపాధి విషయమై యున్నది. కలకత్తా బొంబాయి రాష్ట్ర
ములకలఁ గాక మనచెన్నరాష్ట్రమునకు రాజకీయ
దౌత్య గ జీవనము మొందుగా నున్నది.
అనఁగా గజపర్వ మొంటు కానే దోయొక
యదౌత్యము సంపాదించి గుమాస్తాత్వత్తికే జీవనముచేయు
చున్నవారనేవలుగలరు. ఈయసాధారణ కాలకదినములలో
వారెటులఁ గుటుంబములను పోషించుకొనఁ గలిగిరో యదా
మ్యముగా నున్నది. ఈ కాలమునకు సామాన్యదినములలో
నైనను వాఁకియుంటును జీతములతోఁ గాలక్షేపము చేయఁగా
లక అప్పునప్పుచేసియు, 'కస్టీలు' అనఁగాఁ జిన్నచిన్న మొ
హనములు. అచ్చతెనుఁగున 'లంబములు' తీసియఁ బొట్టు
పోషించుకొనుచున్నార. ప్రభుత్వమునకు 1-1/2 శే. చొప్పున
విద్యుమునగొని కరు జీతమునకును సంయక్తిందనే వినియోగ
ముకాఁగా మిగతొకపక్ష మెట్లు సంపాదించుకలనో ప్రభుత్వ
మునా యాహించుకలసి యున్నది. మన హిందూ కుటుంబము
లలో నెఱయజమాను ననునొంటి పెద్దకుటుంబము అందు నని
యును, నీకుటుంబమునంతను యజమాకుడే పోషించుకలసి
కుండుననియూ (ప్రభుత్వమువారికిఁ దెలిసియే యున్నది. ఇట్టి
తలితెన్నదో కుభిక్త కాలములో నేర్పాలు చేయబడిన జీత
ము లీ కాలమునఁగూడ నిచ్చి యదౌత్యము నెఱవేర్చుచునుట
యచితముగాలేదు. ఇట్టి ముఖ్యార్థవిషయమున సభవారా
లోచించి తీర్మానములు చేయుటయే గాక పూనికతోఁ బనిచే
యవలసియున్నది.

సానిక పరిపాలనము,

స్థానిక పరిపాలనలకు గా మార్చినవిపాలిటియో జిల్లా బోర్డులు తాలూకాబోర్డులు వీరియందు ప్రజలకు గల పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము. ఈ స్వాతంత్ర్యము తొలగి మనకెట్టియైన బడెనో యట్లే మున్నదని ముంబైకిచ్చిన నిగాంచలేదనియుంజెప్పవచ్చును. ప్రజలేతమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకును, వారకున్న యెన్నోని పట్టుకనులయొక్కయుం బట్టయొక్కయు పాక రాష్ట్రము ఖర్చు వెట్టుటకును, స్వాతంత్ర్యమును ప్రభుత్వమువారికిచ్చిరన్నమాటయే గాని నిజముగా స్వాతంత్ర్యమునుయే లేదనియు, నీసంఘాధ్యక్షులకు సంపూర్ణమైన కోకాధికారముల గవలయు ననియు వీరిల కనేక పరిహారములు గావించబడి నవిగాని యందలి ఫలితము లేదుయుం గానరాలేను. మార్చినవి పాలిటియో గాని బోర్డులుగాని స్థాపించిన పాతకాలల యందును వైద్యకాలలయందును వీరికి గల యధికారస్వభావము తాము కొంచెము గుర్తింపవలసియున్నది. ఈ ప్రతిష్ఠాపనములకు స్థాపించుటకు ఆందుకగు ఖర్చుజెచ్చుములు వెట్టుట సంఘమువారిది. ఈయందొగ్గస్థులకు జీతభత్యముల నిచ్చుట సంఘములవారిది. ఆయందొగ్గస్థులవలన బరి పుచ్చుకొనుట గత్యు మెంటు వారిది. ఇందువలన జీతభత్యముల నిచ్చి పోషించువారికి దావే వాగులపై నెంత యధికారముండగలనో చూడుడు. పురపాలక సంఘమువారి (మార్చినవిపాలిటి) బడిలో ఓకానోక యు పాధ్యాయుడు తత్వసదక నడచిన యెవల నెదుటనున్న చేరుకునుగాయ కీసించుటకు వీలులేదు. విద్యాకాళువారికి వ్యాపకలయును. వారికిది తప్పని తొలినయెవల కిచ్చకను జ్ఞునిచ్చెదను. లేనియెవల వీరి కాగితములు బుట్టుదాఖలా యగును. ఇట్టి ద్వంద్వాధికారము పొకుండుట కిది కాలము గాదని మనవిలేదుమాన్యును. ప్రస్తుత చట్టముల ప్రకారము పరిపాలనా సంఘములపై జిల్లాకలెక్టరుకు విశేషాధికారము గలదు. వారి కీసంఘముల కార్యక్రమ మెట్లు జరుగుచున్నదో న్యాయము గల చూచుటకు గాని యాలో

చనలలో బాలగోనుటకుగాని యథాకాలము మిగుల దక్కును. తనలేదని చెప్పవచ్చును. అట్టి యంతములలో కల్పిత ప్రకృతి ప్రకృతి యన్నంతయధికార మవసరము లేదు. పుర పాలనాచట్టములలో గొన్ని సవరణలు గావించుటకు మన రాష్ట్రీయాలలో చూసిన సభవారు చూచుచున్నారు. వైని విక రించిన నూచనలనుబట్టి కొన్ని మార్పులకు తయారుయ ననియు, లేదా మనకు లభించుచోవు. రాజ్యాంగ శాస్త్రరచన విధానము వెల్లడి యగుటకు నాలోచన నిలుపు చేయవలయు ననియు మనము కోరవలసి యున్నది.

ప్రారంభ విద్య

అక్షర తిమిరమును బోగొట్టు కొనటకు, నాకృతి గారమును గుర్తించి నిలుపు కొనటకు విద్య ముఖ్యసాధన మై యున్నది. అందు ప్రారంభవిద్యను గలవు కాథ్యక్త ప్రభుత్వమువారివై నున్నది. గతర్షిమెంటు వారు తయారుచేసిన లెక్కలు చూచినచో మనజెల్లాలో ప్రారంభవిద్య చాల తక్కువస్థితిలో నున్నట్లు గానియు చున్నది. కట్టణములలో ప్రారంభ విద్య యెటులున్నదో బల్లెలలో జీవించెడు కృషిసాహు దారులకు ప్రారంభ విద్యా సౌకర్యము లేకపోవుట కోచనీయము. యధాంధమున లాభ్య హాస్తి ప్రభువు వారు విద్యనిమిత్తము పురపాలక సంఘములకును తాలూకా సంఘములకును విశేషముగా విరాళముల నిచ్చుచుండిరి. ప్రస్తుత వట్టి విరాళములు నిలిచిపోయి నందులకు విచారించు చున్నాము. ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభ విద్య కట్టి పాఠ్యవిక నిర్వహణ స్థానికపరిపాలనాధికారు లీ విషయములలో గొంత పనిచేయుట కవకాశము కలదు. ప్రతి సంవత్సరమున విద్య నిమిత్తము వెచ్చింపఁదగిన ద్రవ్య మింతయని యేర్పాటుచేయుటలో ప్రారంభవిద్య గలవు పాఠశాలలకు ప్రామాఖ్య మిచ్చుచుండిన యెడల గొంతకాల మునకు బల్లెగామములలో దగిలిన కాకపోయినను స్వల్ప సంఖ్యగల ప్రాత్ర పాఠశాలలు స్థాపించుట కవకాశముగలదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ ఆంధ్ర మహాసభలు.

కడపజిల్లాలో జరిగిన యాంధ్ర మహాసభలో నాంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ (Andhra Congress Committee) యు నాంధ్ర మహాసభసభ్యులు వేలువేలుగా జరుపుట యగత్యము అని చర్చించుటయు, చివట్టు పెల్లూరు మండలమున ఆర్థికమున నందు జరిగిన మండలసభలో నీ రెండు సభలను గలిపి యొక యాంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభను మాత్రము జరుగవలయునని తీర్మానించుట యు మిగుల కోచనీయము. మయి తీర్మానములకు గారకులయిన మనయాంధ్ర మహాసభ తీర్మానసభ్యులకులముఖ్యభేదములను గమనింపక, యాంధ్ర తీర్మాన రెండు మహాసభలు గావించుట కప్రయత్నించి, గాలవార జరుగియు, నీ మొదలగు స్వల్పసంఖ్యములనుబట్టి మనయాలో చనము చేయుట మిగుల సంతాపకరముగా నున్నది. కొంతకాలము క్రిందట సిద్ధపరచుకొని నాంధ్ర మహాసభ లో నేరులందు సభ్యులకును సంబంధమేమియు లేదనియు రెండిటియొక్క యాదర్శములు ఫలితములు వేర్వేరుయందు గావున రెండును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా జరుగవలసియున్న దనియు వెల్లడి యుండిరి. ఆంధ్ర మహాసభయందు ప్రత్యేకముగా నాంధ్రా శిష్యములు చర్చించబడును. రాష్ట్రీయ సభయందు ప్రత్యేకాంధ్రా శిష్యములకు దావు లేదు. ఆంధ్రులకు సర్వ తోమాళి మైన యాంధ్రోద్ద్యమవ్యాప్తికి ఆంధ్ర మహాసభ యొగ మై యున్నది. ఆంధ్ర మహాసభను గావించినచో నాంధ్రోద్ద్యమమునకు బట్టగొట్టు యుండనేలేదు. ఆంధ్రవాతీయ విశాసము ఆంధ్రోద్ద్యమము నావరించుకొని యున్నది. ఆంధ్రోద్ద్యమవ్యాప్తి తీసివో నాంధ్రులకు ప్రత్యేకావేశము గలగ నేరదు. ఆంధ్ర మహాసభ పరిమాళులను మన స్వంత గృహమున జక్కములను ప్రయత్నించుటకు తయారున్నాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభాములయిన మన తోకమంతుల బాగు కలము ప్రయత్నించుటకు తయారున్నాము. కావుననే యాంధ్ర మహాసభను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా జరుగవలసి యున్నదని విన్నవించుచున్నాము.

ఆంధ్ర నిధి.

ఆంధ్రోద్ద్యమ వివిధ కార్యములను నిర్వహించుటకన్న ఆంధ్రుల వాతీయ జీవనమునకు ఆంధ్రులకు వేలు ఉత్పన్న విధి లేదు. ఆంధ్రుల వాతీయ విశాసమునకును బురోధివృద్ధికిని నేటికీ నాంధ్ర మహాసభ కూడుచున్నది. ఈ మహాసభాధికారమునకు సహాయమునను మన యాదర్శ మకార్యము లన్నియు జరుపుట ప్రయోదాయకమున ఆర్థిక సౌకర్యమున వై యున్నది. భిన్న సభలచేగాని భిన్న ప్రయత్నములచేగాని భావము సంపాదించుటకన్న మనకై కేంద్రీకృతము చేసి యేకముగా నుత్తరముగలముటచే నాంధ్రోద్ద్యమకార్యము లన్నియు సమీక్షింపఁగలమును రాగలవు. ఆంధ్రోద్ద్యమ వ్యాప్తికి కొండ కేంకటపుత్రుల కంటలు గారును, ఆంధ్రాధిపతి

నిధి కర్త గారు, ఆంధ్ర దైనిక కత్తికకు హరి సహ్యాశ్రమ రావుగారును, బందరు వాతీయ కళాశాలకు హనుమంతరావుగారును, ఇక కార్యములకు ముడికొండటి తరుణులు ద్రవ్యములను భిన్న ప్రయత్నములను జేయుటకున బ్రజలమనమును వేర్వేలుగా నాకర్షింపబడుటయు భవము కొలకు బనిచేయువారుల ప్రయత్నములు బహుముఖములై కొంతమట్టుకు నివ్వలము లగుటయు దక్షిణించుచున్నది. కావున మన సంఘాభివృద్ధికి దోడ్పడుకార్యము లన్నిటిని కలముభవ మంతయును ఆంధ్ర మహాసభ పరిమాళులకు ప్రోగుచేసి వెచ్చించుట యత్యంతావసర మని కోచుచున్నది. ఇందులకు భవార్థ మకార్యమునకు ఆంధ్ర మహాసభాకాసన మొకటి యేర్పడుటయేగాక ప్రజలు తోచినవారకు లయి లోభ్య కరల ప్రయత్నములు చేయుట సంభవించు ననియు గొలది కాలములోనే తగినంతవిధి పెరుగుననియు దృఢముగా నమ్ముచున్నాము. కావున ప్రతివత్సరమున జరుగు నాంధ్ర మహాసభలో నన్ని యాంధ్ర జిల్లాలవారును నాయా జిల్లాల యొక్క పరిస్థితులనుబట్టి ఆయిదువందల మొదలు వేయి రూపాయలవరకును మొత్తమును ఆంధ్ర మహాసభ సమర్పించవలయు నని యొక తీర్మానము ఆవసరమని మనవిచేయుచున్నాము.

అగ్రాసనాధికారులగు, మండ నుబ్బారావుపంతులు బి. ఎ., బి. యల్. గారి ప్రారంభోపన్యాసమునందు ఈ క్రింది భాగములు నాదీరములు:—

అభ్యుదయోద్యమము

చాలతు చట్టము

కీడులోనుండి మేలవచ్చునది సామెతగలదు. యాధునామకమృతమున ఇండియా తనరాజధర్మని క్రియాములయిన జాపించ సవకాశముగలిగిన. తరయు నశీతులను యాధునామలోనికి బంపియు భవసహాయ మొనరించు మనతో మాండ్ల య దొరతనమువారి కృష్ణాను సంపాదించగలిగిన. హిందూ తోతము క్రిటిపు సామ్రాజ్యములో నొక ముఖ్యభాగమనియు మిక్రమందలికారితో గూడి నాకర్షణముకొరకును భర్త్యుల కొరకును యాధునామమునుబట్టి మనతోపుల నిర్వయము యాధునామిని ఈ తోతమునకుల రాజకాన్యనిర్వహణబుద్ధిని మేలుకొల్పినది హిందూదేశపు ప్రజలు యాధునామతమందు నలసరాజ్యముల కిచ్చి స్వపరిపాలనాధికారమును తమతో మునకుగూడ నిష్పించునని యాలోచించుచున్నది. అట్టి వ్యాధిమైన, యాలోచించుచుండగా చాలకురావనను నిర్బంధించి తోతములొక్క దురదృష్టములను ఈకాసనము నీరవదినది. 1917 నెల 10 రోజునెల నెలలో గవర్నరు జనరలుగాని సభలోనుండి హిందూదేశ ప్రధాన కార్యదర్శిగారి యగ్రీకారముతో రాంతుకమిటి యు సభ నేర్పాటుచేసిరి. మన క్రిటిపు ప్రభుత్వమును మార్పుచేయు దురాలోచనగల కబ్రచారయొక్క స్వభావమును గురించియు కట్టికారు చేయు కుట్రల వివిధ గురించును విచారణచేసి దొరతనమువారికి నివేదించుటకును అట్టి కుట్రలను గురించి విచారించుటలో కలుగుచిట్టముల పరిశీలించి యాలోచించుటకును దొరతనమువారి కట్టి కృషిచారములలో తగినట్లుగా నివేదించుటకు కావనమును నిర్బంధవలసి యున్న యెడల కట్టివానిగూర్చి దొరతనమువారికి సలహా యిచ్చుటకును సదకుసభ యేర్పాటుపెట్టినది.

సదకుసభవారు 1918 నెల 10 వ తేదీ 15 దిన వారముభివ్రాజమును విధ్యములముగా దొరతనమువారికి నివేదించిరి. ఆమెకు నే రెండుచట్టములు ఆలోచనలోనికి తీసి కొని రాబడినవి. ఇండియను పీకర్ కోర్టుకు క్రిమినల్ ప్రాసీ జరు కొప్పును నవరణ చేయుటకు ఒక తీర్పుచట్టమును, అవసరము కలుగజేయవలయు వాడుకలోనన్న క్షేపస్మృతికి సరికొంత చేర్పులనుగూర్చియు అవసరమునుబట్టి దొరతనమువారు అత్యవసరమైన యధికారము మాపగల్గుటకు ప్రత్యేక పద్ధతుల నిర్ణయములకు మరయుక చిత్తుచట్టమును ఆలోచనలోనికి తేటదెను. గవర్నరు మేటు ఉద్యోగములుగాని సభ్యులు ఆగ్రీకరింపవచ్చును ఇండియా సభల యధిపత్యమునకు కేరల విద్యముగాను రాంతులట్ట అవకాశమును నిర్మాణముచేసిరి సదకుచట్టము చేయకమునుపు మహాత్మా గాంధీగారు సాత్విక నిగోధసాధనము సత్కార్యచక్రమును పూనవలెనని బోధించిరి. తోతమున దంతులను సదకుచట్టమునుగూర్చి కీర్వానోకమున కలిగెను.

(వశేషము)

నేపనల్ ఫండు అందు ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్, మదరాసు.

1. ఈ సభ 1906 న సంవత్సరమున ఏర్పరచబడినది. యాసభ వారు తోతము కత్తికకు విషయములలో మాత్రము పాటుపడుదురు. యాసభవారికిన్ని రాజ్యాంగ కార్యములను వివిధ మైన సంబంధములేదు. యాసభ ఏర్పడినది మొదలు ఎప్పుడు తక్కువగా, ఏర్పరచిన ఉద్దేశమును బాగుగా జరిపించుచు కన్పియున్నాడు.

2. ఈసభకు ముఖ్యమైన కచ్చుబడి, యిదివరకున్న, యొకవిదమున్ను, దీపాళికోవాన యిండియంటికి పోయి చందా వసూలుచేయడమే.

3. 1906 మొదలు, 1909 వరకు, సుమారు రూ 11896-11-7 ఇంగ్లీషు, జపాను, బొంబాయి, నల్లారా, మద్రాసులలో విద్యార్థులను చదివించుటకై వారిజీతములనువిషయమై, నెలపు చేయబడినది. 1909 మొదలు 1916 వరకు, సుమారు రూ. 18484-0-0, జపాను, బొంబాయి, విజ్ఞానియా జూనిర్ కళాశాల విద్యార్థులను, మైసూరు కళాశాలలోని చెన్నకట్యం, నల్లారా పట్టసాగులచే పాలము, పూనూరు కళాశాల యంత్రకళ, మద్రాసు చెంగల్వకామకన్న కత్తికము విద్యార్థులకు అలగుచు విద్యార్థులకు చదివించుటకు వారి జీతములనువిషయము నెలపు చేయబడినది. 1917 మొదలు 1918 వరకు, సుమారు 8859 రూపాయలు మద్రాసు చెంగల్వకామకత్తి కత్తికము విద్యార్థులను, బరోడా కలభుతన కత్తికము విద్యార్థులను విద్యార్థుల చదివించుటకై వారి జీతముల విషయముగా నెలపు చేయబడి యున్నది.

4. ఈ సభవారు, మద్రాసులో, నేరపని వరీకు, ఇండియా తోతమునకంతయు పెట్టి, ఆవరీకులో తేనె వారికి బహు మానములున్న, బంగారు, వెండి పతకములున్న యిచ్చియున్నాడు. ఈ రీతిగానే కాంపిపురము, తిరునల్వేరి, విశాఖ కట్టములలో కత్తికలను జరిపించియున్నాడు. ఈ సభవారు నాదెమగ్గులములకొని, బయటి ఊరులలో సాలెవారికి ఉత్తముగా యిచ్చి, వాటిపని చెప్పించుటకు ఉపాధ్యాయులను గూడ నియమించియున్నాడు. కత్తికవిద్యలకును, చేతికనులకును సంబంధమైన పుస్తకములను కొద్దిగా ఒక బండారమును చేర్చియున్నాడు.

5. 29 విద్యార్థులు స్కూలర్ పిన్లు పొంది, మైసూరు కత్తులు, కబ్బు కార్తములు చేయుట, కాలిగో అచ్చుచేయుట, మునుకుట, నేయుట, అల్లుట, రంగుచేయుట, ఎల్లెక్ట్రికల్ (విద్యుత్ కత్తి గురించిన). అండ్ మెకానికల్ (అంత్ర సరిబంధములను ఇంజనీరింగ్ విద్య, ఇంజనీరింగ్ విద్యలో ప్రవీణత కల్గితేయు చదువు, కుండలచేయుట, గుడిబు, బురుగులు వగైరాలుచేయుట, లోళ్లను మడుచుచేసి చక్కచేయు విద్య, కత్తికముల వ్రాయుట, రూపముల ప్రకారము వ్రాయుట, రంగు చేయుట యను విద్యలయందు చదువలసిన విషయమును పూర్తిచేసియున్నాడు. 9 విద్యార్థులు ఎల్లెక్ట్రికల్ అండ్ మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్ నేరీయేటు వక్తరాల విద్యల అందరి చదువు ఇచ్చును నేర్పలకు చున్నాడు.

6. కడపిన కంట్రీ లెక్కలను, అడిటరు M.N. సింగు గారు, పరిశీలించినపుడు, ఈ సభలో అనేక సరళిగానన్న కమిటీ తుచేయుచుండిన గుమాస్తా సుమారు రూ. 12000 అవసరించినట్లు తెలిసినది. ఆగుమస్తాకు, కడపిన ఫిబ్రవరి నెలలో జరిగిన మైకోర్టు నెవకొగో క్షిప్తయ్యెడి.

7. వైకానపరిచిన సభ్యులను, సభ్యులకు వైకాన మొనలయిన విచారణకర్తలు, భరించునట్లు ఏర్పాటుచేసికొని యిదివరకు చెప్పబడిన చందా మొత్తమైన రూ. 7500 లో, 4820 లు వసూలుచేసి ఇండియా కళాశాలలో ఉంచబడియున్నది. కలియ మొత్తము రూ. 4500 లు కత్తికలోనే పోగుచేసి సభ మొత్త మొత్త మూలభవముతో చేర్చబడి, లెక్కలు ప్రయోగించబడును.

8. ఈ సభవారు పెద్ద మొత్తములను చందాగా ఒక్కొక్కరివద్దగనండి కొనుటలేదు. అనేకులు తమకత్తికసారము స్వల్ప మొత్తములను యిచ్చివచ్చుటకన్న, అనే పెద్ద మొత్తములను చున్నది ప్రస్తుతముగా యా సభవారికి, విద్యార్థి వేరముల యిచ్చుటకే ిలున్నది. ఇకముందు చాలినంతభవము పోయెయెడల, కత్తిక విద్యార్థులమున్ను (Exhibitions) పెద్ద కత్తిక కళలున్న ఏర్పరచుటకు ఉద్దేశము.

9. వై సభ ఉద్యోగియు, యిదివరలో చాలాశు పడి యున్నాడు. ఇంకను క్రమపరుటకు నిర్వహణగా వున్నా యిండి యిండియంటికి పెట్టి విసూలు చేయడమే ఈ సభకు ముఖ్యమైన కచ్చుబడి

10. గవర్న సభకళాభివృద్ధిమైన మహాజనము దయచేసి మద్రాసు, మాంటురోడ్డులో మహాజన సభవారి ఆఫీసులో, యా సభ కార్యదర్శుల మేట్రావాసి హుడేపెట్టెలను తెప్పించుకొని వసూలు తమ కత్తికసారముచేసి, వసూలయిన సామూక్య, సభా కార్యదర్శులకు పంపుచురని ప్రార్థించుటకు చున్నాడు.

యల్. యస్. వీర రాఘవయ్యుడు,
సి. జి. నారాయణదాసు,
కార్యదర్శులు.
టి. రంగాచారియార్.

(వెసి డెంటు.)

వైకాన పంపినట్లుయితే మద్రాసు నేపనల్ ఫండు ఇండిస్ట్రియల్ అసోసియేషన్ గాను పంపినవైకా మిగిలిన వ్రాసి నేరుగా మద్రాసు ఇండియా కళాశాల, హైదరాబాదు కు పంపివేయుము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 20-వ తేది

సోమవారము.

ముగింపు

జాబ్బంటుకమిటి విచారణ, ముగిసెను. విచారణసంఘమువారికి వివాదయోచించి, వకాలములో పార్లమెంటుకు నివేదికము సంపాదించి తెలియచున్నది. సర్ శంకరనారాయణ రెడ్డిగారినినటలనే, తమ యభిప్రాయములను స్పష్టముగ చెలిపి. సిద్ధాంతము ప్రభుత్వముగారికి ప్రత్యుత్తరమును, హిందూదేశపు దార్శనికమునకు చెందినది. దేశములోని వికారములను, మరణములను, విద్యార్థుల దార్శనికము, రోగభాధల కోర్కెలకుండుట, కరిశ్రమల క్షీణత, కర్షకుల దుస్థితి మొదలగునవి, దార్శనికమును చూపించుచున్న వని వారు నిరూపించిరి. అధికారవర్గపాలనము క్రింద, కరిశ్రమ తెలుల వృద్ధిబొందుట లేదో వివరించిరి. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన, జాతిభేదములు శాశ్వతముగ నిలుచుట సంభవించును గాని, ప్రాప్యజేతుల లీనివయమై కలవరము జాపుచున్నందున, దానిని ప్రసాదించుటయే మేలని, నాయకుగారు సూచించిరి. సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సభలో భారతీయులు ముప్పునైనను, సభ్యులుగ నుండవలెనని. కార్యనిర్వాహకసభ ప్రస్తుత రూపమున నున్నంతవరకు, శాంతిస్థావరము కలదుమై వారికి నిరంకుశాధికార మిచ్చుట ప్రమాదకరమని, జంజాబుకలవరము తేటపరచినటులు, నాయకుగారు స్పష్టపరచిరి.

మొత్తము మీద, శంకరనారాయణగారు బిల్లులో విశాలముగా మార్పులు గొంతున్నను, మాంటుఫర్డు విధానమును బాగుగ సమర్థించిరి. భూపేంద్రనాథ బాసుగారు, కేంద్రప్రభుత్వమున ద్వంద్వ విధానమును ప్రవేశపెట్టుట కష్టపడక బోలేను. కాని, ఇది ఏలు కడన సందర్భములలో కార్యనిర్వాహక సభ శాసనసభకు లోబడి యుండవలయునని, బాసుగారు తెలిపిరి. వీరి సాక్ష్యము ముగిసినపిమ్మట, స్వపరిపాలనా ప్రతిపక్షు లొకరి వెంట వేరొకరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. సర్ ఎలియట్టు కార్ల్యుగారు సెప్టెంబరు మాసపు "వైట్ ఫీల్డ్ సెంటిమెంట్ అండ్ ఆర్గ్యు" అను మాసపత్రికలో, రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నెటులు నిరసించెనో, నిటివల తెలిపియుంటిమి. రువ్వను ఉపద్రవముడిగి జర్మనుభయము సమసిన పిమ్మట, హిందూదేశమునకు సంస్కరణముల నిచ్చు విషయమై, ఇంత తొందర ఏలనని ప్రశ్నించిన నుదారమూర్తులు, కార్ల్యుగారు. విడిచిన సాక్ష్యములో, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము కది వత్సరములవరకు బనికరాదనియు, దీనిని తప్పుక ప్రవేశపెట్టడలచుచో నొక్కరాష్ట్రమున మొదట ప్రవేశపెట్టి పరీక్షించవలయుననియు, ఏరు చెలిపిరి. వీరికి వోడుగ వార్డు లామల్చి సర్ బర్నార్డు హంటరుగారుగూడ సాక్ష్యమునిగిరి. మొదటివారు, పెద్ద సాక్షాత్తయములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యధీనమున ఉండవలయు ననియు చిన్నవి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారి యధీనమున ప్రజామిత్రముగ గాక ప్లాయత్త శాఖగల్గి పరిపాలనకబడవలయు ననియు, చెలిపిరి. పరిశ్రమలు ప్రభుత్వయత్త శాఖలుగ

నుండవలెననియే వీరి యభిప్రాయము. ప్రజాప్రభుత్వము క్రిందకరిశ్రమలును, వాణిజ్యమును క్షీణించునని వీరు సూచించిరి.

అధికారవర్గ పరిపాలనము క్రింద, కరిశ్రమ తెంతపర కభివృద్ధి జెందెనో, పరిశ్రామిక విచారణ సంఘునివేదికమును, యుద్ధ పరిస్థితులును కరతలామలకము గావించినవి. సర్ శంకరనారాయణగారు తమ భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనమున ఇందలి నిజము నీ క్రిందిరీతిని బయల్పరచిరి.

"హిందూదేశము, వెనుక పరిశ్రమలకు నిలయముగ నుండెను. సిపాయి తిరుగుబాటుకు మున్ను ఈ దేశములో నవలంబించబడిన నిరుత్సాహ వృద్ధి నల్లను, అంగ్లదేశములో విధించబడిన సుకముల నల్లను, హిందూదేశపు కరిశ్రమలు, వాణిజ్యమయ్యెను. హిందూదేశమునం దంతటనుండియు, వ్యవసాయమే ముఖ్యపరిశ్రమ యయ్యెను. హిందూదేశపు పంట వస్తువులను విదేశములకు గొంపోవుట ఆరంభమయ్యెను. అంగ్లేయులు తమ ధనము నీ దేశమున పెట్టుబడిపెట్టిరి. అంగ్లదేశపు ధరకులచే హిందూదేశము నింపివేయబడుచుండెను. హిందూదేశపు కరిశ్రమ లిటుల క్షీణించుటచే, లక్షల కొలది వనివారలు వనిదేశ కర్షకులతో పోటీబడ నారంభించిరి. ప్రభుత్వమువారి దృక్పథ ముందుచే, దేశమునం దశాంతిని బుట్టించుటకు తోడ్పడెను."

సర్ బర్నార్డు హంటరుగారు చెన్నపురికి దిరవరిచితులే. చెన్నపురి, ద్వంద్వప్రభుత్వ వృద్ధి సంగీకరింప లేదనియు, రాష్ట్రపు బ్యాంకులు యూరపీయను వాణిజ్యముపై నభిమానము వహించిన మాట అసత్యమనియు, వీరు నడిపిరి. వీరి వాక్యములం దెంతవరకు సత్యముగలదో, విద్యా సాగరపాండ్వాగా రిదివరకు తేటపరచియే యుండిరి. వెబ్బుగారు మాత్రము, కరాచీ వాణిజ్య సంఘము సంస్కరణ విధానము సంగీకరించెనని తెలిపిరి. అంత్యరంగమున చాలమంది వ్యతిరేక వాడులు వరుసవెంటి సాక్ష్య మిచ్చునటుల తేసిన ఏర్పాటుల కెవరు బాధ్యులొ తెలియదు. విచారణ యంతయు ముగిసినందున, ఇంతవరకానగబడిన సాక్ష్యము గూర్చి సింహావలోకనము గావించుట యవసరము. కాంగ్రెసుసభాభిప్రాయములు గలవారికి దప్ప మిగిలినవా రెల్లరకు, విశేష ప్రాతినిధ్యము చేకూరిన దని చెప్పవచ్చును. మితవాదులకును, యూరపీయను వర్తకులకును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకును, సివిల్ సర్వీసు యుద్వోగులకును, ఇండియాప్రభుత్వమునకును, మిరువరి సంఘములకును, ప్రాప్యజేతులకును, ఇండోబ్రిటిషు సంఘమువారికిని, అధికప్రాతినిధ్యము ప్రాప్తించినది. కాని, భారతీయప్రజాతీయములను తిన్నగ వివరింపగల కాంగ్రెసుప్రతినిధులపై జాబ్బంటుకమిటివారింతటి చిన్నజాపు గను బలములు, న్యాయము గారు. కాని, ఇట్టి ఫలితమునకు వగవ వనిలేదు. సంస్కరణపు బిల్లునందు తీవ్రముగా మార్పుల గొరువారికి, జాబ్బంటుకమిటివారు తగిన అవకాశముల నొసగరని, ఇదివర కూహించబడి యే యుండెను.

అయినను, ఇంతటితో ప్రజానాయకుల కర్తవ్యము ముగియలేదు. వారు సలువవలసిన నిజప్రయత్నము లిక ముందునుండియే సారంభము గావలెను. అంగ్లదేశ ప్రజలంతవరకును, హిందూదేశసమస్త గూర్చి అజ్ఞానమున మునిగియున్నారు. వారిలో తగిన ప్రబోధము గలిగించుచో, మనము గోరెడి సంస్కరణములు సులభముగ లభించును. ప్రజలకోర్కెల ననుసరించియే, పార్లమెంటుసభ్యు లాదేశమున మెలగుచుందురు. ఇట్టివనికి

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు మిగుల నుత్సాహముతో బూని, విజయము బడయుచున్నటుల వార్తలు తెలుపుచున్నవి. లోకమాన్యతలకు గారు, ప్రశంసార్హముగ శృషిపల్పుచున్నారు. వరుస ప్రభుత్వము వారికి బాగుగ తోడ్పడుచున్నాయి. కాని, ఉద్యమవ్యాపకమునకై వేయి సవరణలు మాత్రము, కాంగ్రెసుప్రతినిధులయొద్ద నున్నటులును, ఈ మొత్తము బాగుగ సరిపోవదనియు, అమృతబహు పత్రకకు లండను విలేఖకుడు వ్రాసెను. ఇంతవరకును జరిగిన వని మిగుల ప్రోత్సాహ కరముగ నున్నదనియు, బ్రిటిషు లే బరువక్షమునా రంపరును, హిందూదేశ పక్షమవలంబించుచుండుట ఎంతయు సంతోషప్రదమనియు, ఈ యవకాశము సంతోషాత్రము బోసేముక స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు హిందూదేశము పాలుబడవలయుననియు, ఆతను హెచ్చరించెను. మరమితవాదనాయకులు దలచునటుల గాక, అంగ్లదేశ ప్రబోధమంతటి యవసరమో, సెయింటు నిహాలు సింగుగారు కామను విజ పత్రికలో స్పష్టముగ వివరించి యుండిరి.

సెయింటునిహాలుసింగుగారి యుద్దేశపు ప్రకారము, సంగ్రామమునకు బూర్వము హిందూదేశపు యుద్ధియే, అనేకుల మనోద్వేషముం దుండెడిది. సంగ్రామము, ఇట్టి స్థితిని తొలగించెను. భారతీయ సైనికుల పరాక్రమమును, అంగ్లదేశము లనేకులు కొనియాడుట అచూమయ్యెను. హిందూదేశ ప్రజల రాజభక్తిని కంకించెడి దివియులు గడచినవి. హిందూదేశమునకు హోంరూలు ప్రసాదించబడుచో, నెట్టి భయమున కవకాశము లేదని సైన్యములో బనిచేసిన వారొకరు, నిహాలు సింగుగారిలో నుడిపిరి. కొందరాంగ్లేయులు, భారతీయు లాంతరంగిక స్వపరిపాలనము మాత్రమే గోరుచున్నారని ఎరుగక, వారికి స్వరాజ్య మొక్కవరి ప్రసాదించుచో, నవ్వయు వాటిల్లునేమో యని భయము జూపగ, నిహాలుసింగు గారట్టివిచర్యకులకు నిజము చెలిపిరి. అందుమీదట హోంరూలును ప్రసాదించుటకు స్వాతంత్ర్యప్రియు లగు నాంగ్లేయు లెవరును వెనుకకు దీయరని, వారు నుడివరట. గ్రామగ్రామమునకును వెదలి స్వపరిపాలనోద్యమము గూర్చి మననాయకు లాంగ్ల ప్రజలకు బోధింపవలయుననియు, ముఖ్యముగ పత్రికా సంపాదకులకును గ్రామ ప్రముఖులకును దీని నిజతల్వము నెరిగింపవలయుననియు, నిహాలుసింగుగారు వ్రాయుచున్నారు. అంగ్లదేశములో నింకను జరుగవలసిన వనిగూర్చి విశేషదూరము వ్రాయు నవసరములేదు. ఆ దేశమున శాశ్వత ప్రతిష్ఠావన మొకటుండి ఎడతెగక పాలుబడుచుండుట ముఖ్య వసరము. కాని ఇంతటితో సంతృప్తి జెడిన జాలకు. ఇంతకన్నను హిందూదేశమున జరుగవలసిన వని విశేషముగ గన్దు.

సంతృప్తాందోళనము జరుపుటకు, కాంగ్రెసు సంఘములును, హోంరూలు సంఘములును తగిన కడలిక జూపి, జనపదములకు గూడ తమ సందేశమును తెలిపి, ప్రజలెల్లర నేకాతీయబద్ధుల జేయుట ముఖ్యము. ఇది యటుండ, రానున్న సంస్కరణములను ప్రజలు తిన్నగ నుచుకొనించుకొనుట అవసరము. ఇప్పటికన్న ప్రజల కిక్కుండెక్కుడు బాధ్యతలందును. ఆ బాధ్యతలను ప్రజలు తిన్నగ నిర్వహించనిది, విదేశీయుల పరిహాసమునకు వారు పాత్రులు గావలసినవచ్చును. అందుచే గ్రామ సంఘములును, తాలూకాసంఘములును, మండల సంఘములును, ప్రజల బాధ్యతలను బోధింపుడు, అని సక్రమముగ నెల

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

దీ పా వ లి పం డు గ.

ఆంధ్రులందరూ తమ శక్తివంచనలేక వంతుగదివనమున బందరు జాతీయకళాశాలకు కానుకల సమర్పించి, ఆంధ్రమాతను పూజించి ప్రార్థింతులు.

వేరుకటల కృషిఫలవలన యున్నది. తరువాత కాశమల నన్నిటిని ప్రజలు తిన్నగ నువయోగించుచో, క్రస్తుతపంక్త్యరము లేరన నన్నన, దేశభివృద్ధి త్వరలో గలుగక తప్పదు. దాని నాపుట కెవరికిని సాధ్యపడదు. దీనికి దోడుగ కాలస్యభావ మనుకూలముగ నున్నది. కార్యసిద్ధి కందుచే భయపడ నవసరము లేదు. మాంటాగూగారు తనకు వీలగు సంతవరకు, హిందూదేశమునకు మేలుజేయవలయు నని పాటుబడిరి. వారి క్రయత్నములు కొనసాగకుండ, అ నేక క్రతికూల వర్ణితు లావరించినవి. కాని మాంటాగూగారు వెనుదీయ లేదు. తన మార్గమును విడనాడ లేదు. మాంటాగూగారు క్రబాళ యముల నన్నిటిని సంతృప్తికరువ లేకజోయిన మాట నిజమే. అయి నను, హిందూదేశమున నూతనశక మారంభ మగుటకు మాంటాగూగా శ్రే మూలకారకు లని, భావించిరెము శాశ్వతముగ లిఖించితిరును.

హిందూదేశము: అధినివేశ రాజ్యములు

నేటి త. తి. వార్తలలో, హిందూ దేశీయుల కధినివేశ రాజ్యములం దొనగవలసిన స్థానము గూర్చి, ఆంగ్లక్రభుత్వమునకును అధినివేశ రాజ్యక్రభుత్వములకును జరిగిన లేఖలు ప్రచురింపబడినవి. హిందూదేశీయుల కధినివేశ రాజ్యములలో నెట్టి నిర్బంధములు గలవో, అట్టి నిర్బంధములను అధినివేశ రాజ్య ప్రజలపై విధించు విషయము పిచారింపబడెను. లేఖలనన్నిటిని జదివిన, ఇట్టి సూచన ఎంతటి ప్రయోజన విరహితమో గనుగొనవచ్చును. వలస రాజ్యముల వైనిర్బంధములను విధించుస్థితిలో మనము లేము. ఒకవేళ నట్టివనికి ఇండియా క్రభుత్వమువారు బూనినను, అది వారి కంతగ నష్టముగలిగించజాలదు. వలసరాజ్యముల వారెవరును ఇక్కడికి కూలీలుగరాదు. విద్యకొర కిక్కడకు రావలసిన బని వారికి లేదు. కాని, ఆ రాజ్యముల సరకు లీదేశమునకు స్వేచ్ఛగ రాకుండ సుకముల విధించుటకు హిందూదేశమున కధికార మొసగుచో, ద్రవ్య నష్టముమూలమున వాటికితమ కార్యకర్తనసానము తెలిపవచ్చును. ఇందుకు హిందూదేశము బూనుటకు వీలులేకుండ సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభిమాన కర్థతి అడ్డువచ్చుచున్నది. హిందూదేశము త్వరలో అధినివేశ రాజ్యస్థానముబడసి, వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ సంతవరకు, క్రస్తుత కష్టములు నివారణయగు నని తోచదు.

శత్రువులు: మిత్రులు

నిన్నటి శత్రువులు నేటిమిత్రు లగుచుండుట స్వాభావికము. శత్రుత్వము, మిత్రత్వము తాత్కాలిక స్థితిని మాత్రమే దెలుపుచుండును. ఇందుకు బాల్మీకికృపైదాడి వెడలుటకు మిత్రమండలి వారు జర్మనులను తోడదుగుచుండుట, తార్కాణముగ నున్నది. ఉభయమును కలసి వేరొకశత్రువువై నింత త్వరలో సమరాయుత్తులగుట వింతలలో కెల్ల వింతయగుచున్నది. ఆంగ్లదేశపు వ్యతికలకీ గొడవ తెలియక రష్యా యెడల మిత్రమండలి వారవలంబించెడి విధాన మెద్దియో తేటకరువ వలయునని, నని కోరుచున్నది. బాల్మీకిసము రూపురూపునపుడు, శ్రొత్తరువ్యను క్రభుత్వమున, జర్మనుల కలుకుబడి అతిశయించునా, మిత్రమండలి కలుకుబడి అతిశయించునా యని, పత్రిక లడుగుచున్నవి. రాబర్టు సెసిలు క్రభువమునను నిజము దెలుపవలయునని, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక గోరుచున్నది.

బాల్మీకికృ లిడవరికే క్రతిభను గోల్పోయి యున్నారు మిత్రమండలియు. జర్మనులును చేతుల గలుపుచురేని, బాల్మీకిసముత్వరలో రూపురూపులునిశ్చయము. బాల్మీకిసము రూపురూపునపుడు దానిస్థానము తీరిగి సైనికనిరంకుశత్వ మాక్రమించకుండ, జూచుట మాత్రము మిత్రమండలి ధర్మమైయున్నది.

మత్తుద్రవ్యముల వాడుక.

ఈ విషయమై జర్మనెట్టి నెంటు గవర్నరుగ సర్ రెజిస్ట్రార్లక్రాడక్కుగారు ప్రకటించిన తీర్మానము వారి సుకుచితాభిప్రాయములకు నిదర్శనముగ నున్నది. అమెరికా మొదలగు దేశములు, త్రాగుడును పూర్తిగ మాన్పింప క్రబల ప్రయత్నములు నెలుపుచుండ, హిందూ దేశాధికారు లింకను వెనుదీయుచుండుట మిగుల శోచనీయుము. హిందూదేశమున కొంతకాలము క్రిందటివరకు, త్రాగుడు అత్యల్పముగ నుండెను. హిందూమతము, బౌద్ధమతము, మహమ్మదీయమతము, త్రాగుడును ఘోరపాపముక్రింద వర్జింపబడినవి. ఇట్టి స్థితిలో, క్రభుత్వమువారు కొంత ఉదారభావము గనుబడి, తమ ఆదాయమును కోల్పోవుటకు సంసిద్ధులగుచో, త్వరలో కార్యసిద్ధి గలుగవచ్చును. బర్మా లెట్టి నెంటుగారటుల దలచుటలేదు. త్రాగుడు తగ్గుచో, నేరములు తగ్గిదేశము బాగు పడునటు నిశ్చయమే యయినను, ఇట్టి తలంపు వదిలివేలివదిని వారు తలచుచున్నారు క్రబాధికారము ప్రబలవరకు, సంస్కరణము సాధ్యమగునటుల గవ్వట్టును.

తుర్కీ-నమస్య

లాయడుబాజ్జిగా రీ విషయమై మెక్సికోలో నిర్మిత యువన్యాసము, మహమ్మదీయ క్రవంచమును సంతృప్తికరువజాలదు. నాగరికమును సంరక్షించు భారమును యూరపీయను జాతులు భరించుచున్నారను నుద్దేశము, లాయడుబాజ్జిగారి నావహించి యున్నది. అమెరికావారు గూడ, తుర్కీని బాగుజేయు భారమును వహించవలయునని, లాయడుబాజ్జిగారు గోరుచున్నారు. క్రైస్తవ జాతులు, మహమ్మదీయ దేశవ్యవహారములలో జోక్యము కలుగ జేసికొనుటకు, మహమ్మదీయ లంగీకరించుట లేదు. తుర్కీ-నమస్య తృప్తికరముగ వర్తింపజేయవలె యెడల, సంఘర్షణములలో తాము పాల్గొన మని, బొంబాయి మహమ్మదీయులు తీర్మానించిరి. మహమ్మదీయుల భావములు దేశపూరితములు గాక ముందే, లాయడుబాజ్జి క్రభుత్తులు తమ కలుకుబడినంత నువయోగించి, మహమ్మదీయుల కోర్కెలను సఫలపరుచుట లాభకరము.

అంతర్జాతీయ సభ : కార్మికశాఖ

ఈ శాఖవారు వాషింగుటను నగరమున గూడెదరు. కార్మికుల కోర్కెననుసరించి, దీనికి హిందూదేశకక్షమున వాడియాగారు ప్రతినిధిగ బంధబడక పోయినను, సలహాదారుడుగ క్రభుత్వ

మువారిచే బంధబడు చున్నది. తెలిసికొనుట కెంతయు సంతసముగ నున్నది. కార్మికుల యుద్ధరణమునకై శ్రద్ధవహించి పాటుబడుచున్న వాడియాగారు, అంతర్జాతీయ సభలో కార్మికుల కష్టములను తెలిపి, అవి నివారణయగునటుల ప్రయత్నింతు రనుటకు సాదియుము లేదు. వాడియాగారు ఆంగ్లదేశమునపుడే వదిలి అమెరికాకుభయన మయిరని, న్యూయిండ్లీయా పత్రిక దెలుపుచున్నది.

వృత్తాంతములు

మ్యూనిసికల్ పోరుషము:—ఈ విషయము గూర్చి బొంబాయి మ్యూనిసికల్ సభలో చాల చర్చ జరిగింది గాని ఫలితము లేలేదు.

తంతివార్తల ఆంశ్యము:—ఎర్రపహుద్రమున కర్ణాటక కలిగింది గాన కొంతకాలమునుకును సీయంతివార్తలకు ఆంశ్యపథకమును శాశ్వతము ప్రకటించిరి.

పంజాబు కేసులు:—సర్దారు మందరసింగు లాలా బెహారిలాల్ గాల్లవీధిను మరీ నజుగుర మీదను జేయబడిన కేసును దొరతనమువారు వదలకొనిరని బ్రిట్యాను పత్రిక ప్రకటించినది.

సర్ ఆరీ యమా ఆగారు:—ఇమాను గారు క భార్య యును సర్ క్రెయిను ఎన్వెయగారును ఈ నెల 12 క తేదీని సిమ్లా కుండి హైవరాబాదుకు వచ్చిరి.

కెప్టెన్ పులవీసు:—నడిమాదులో ఎకకో కొద్దియంది రైలుయాన్వయమున నష్టము కలిగించినను కారణమున సాటుకు 19000 రూపాయల వ్యయమును క్రబలపై విధించి కెప్టెన్ పులవీసుకడను నేర్పడుటకు న్యాయము కాదని క్రజము బొంబాయిగవర్నరుగారికి విన్నపము నంపిరి.

కంకడేశపు తుపాకు:—ఇంతవరకు వనూలై న మొత్తము 88,027 లను గవర్నరుగారు సంఘమునకు వశపరిచిరి. గవర్నరుగారు 8 నేలకు బద్దకంపెనీవారు 15 నేలకు బెక్టెరు కంపెనీవారు 5 నేలను కమింగుగారును బాబూ గౌరీ చరణలాగారును చెరి నేలు రూపాయలకు రాజా క్రివాళరాయి, రాయి జానకినాథరాయి మా॥ రాయి సీతానాథరాయిగారు 10 నేలను బరద్వాసుమహారాజుగారు కేయిరూపాయలకు కాసింబజారు మహారాజుగారు 500 ను ఇచ్చిరి.

ఆర్మీకార్య:—కెప్టెన్ కెల్లాగారు కలకత్తా గ్రాండు హోటలులో నివసించుచుండగా 16 క తేదీనాటి మధ్యాహ్నము రెండుంటుల కఠిగనితో తుపాకి ప్రేరిత వస్త్రపద్య్యుకు. పిమ్మట నాగడిలోనికీ మావగా రిలవీధి తుపాకివెచ్చుముండి యతడు నేలకడియుండెను. కమిసింజిమావ జీరము తేకుండుట విదితమయ్యెను. అప్పటి స్థితిగతులనుబట్టి మావ సతీదు ఆర్మీకార్య జనీవోనికట్లు విదితమగుచున్నది యుధారంభములో నతడు సైనిక నేరలో జేరెను. మొదట సైయింగుకోరులో కనిజే ముయిండెను. పిమ్మట నకడు ప్రాన్స్ న కంపెనీకెను. అచట ససాహస్య వైశ్యసాహసముల జూపి కమిషను ఉద్యోగము కొందెను. పిమ్మట కెప్టెన్ గా జేను బడెను. యుద్ధరంగమందు జూపిక కర క్రయమునకు మెచ్చి ఆకనికధికారులు మిలిటరీక్రాసును బహుమతించెనెరి. మరణించు నది కఠినికి 80 ఏండ్లు వయస్సు. సుధి ప్రకటించబడిన వెంటనే యతడు సైనిక సేవనిమోచనము నొందెను. పిమ్మట సతడు కలకత్తాకువచ్చి నెలదినములైనది. నాలుకైత కోజుల క్రింద టనే యతడు గ్రాండు హోటలున కేగెను.

శ్రీ పంచమకాండ

గాను సంస్కరణసంఘమువారియచుట సాక్ష్యమిచ్చిరి. వారు
నే దేవుడూ ప్రభువుగాకట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. - భారతీయ
మూల దార్శన్యము హెచ్చిపోవుచున్నది. ప్రజలెక్కువమంది
వినిపింపుచున్నది నిద్రవ్యము. ప్రజలు మృత్యు లగుచున్నార.
దేవార్కల కిరీ సాన్తరమును కరుగుచున్నది. క్షీరుల కిరీ సా
న్తరమును కరుగుచున్నది. క్షయమందు రోగములు కలిగివచ్చు
దు ప్రజలు వానికి రోగకాలక చని పోవు చున్నార.
వక్రీయము క్షీణించు చున్నది. కర్కరాణాదారుల స్థితి నన్న
గతి పోవుచున్నది. ఈ లక్షణము లన్నియు దార్శన్యమునకు
నిదర్శనములు. గవర్న మెంటువారి చేతులలో పరిశ్రమలు విక
సింపలేదు. గవర్న మెంటువారును వైలువే డిహార్టుమెంటు
మున్నగు శాఖలును ప్రోగ్రెస్సివ్వి కడ్డు తీరులుచున్నవని
చర్చలము భావించు చున్నారు. ఇండియా గవర్న మెంటువారు
మూడించిన విధముగ కుల ప్రాతినిధ్యము నిచ్చిన యెడల వర్ణ
భేదము లభింపించి తీరును. కాని బ్రాహ్మణేతరము కుల
ప్రాతినిధ్యము కావలయు ననుచున్నారు.
వాణి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యానికార మిచ్చుట మంచిది. కానన
సభలకును కార్మినిర్వాహక సభలకును భేదాభిప్రాయము
కలిగినప్పుడు పార్ల మెంటు సభ్యులలో నుండు క్త సంఘము
గేర్పరచి వారిచే విచారణ చేయించుట యుక్తము. వాణిజ్యాభి
వృద్ధికిని, పామర జనవి కానమునకును బిల్లు సాహాయ్యకారిగ
నుండవలయును. పంచాయతును, చెన్న ప్రయించును నియో
జకవర్గమును విస్తరింప జేయవలయును. భారత కార్మినిర్వా
హక సభయందు అధ్యయన ముగ్గురు భారతీయులు సభ్యులుగ
నుండవలయును. పాలనము కభివృద్ధిచేయుటకు వారవసరము.
కార్మికులకలస చిత్కములు రావచ్చును. వర్తవలకు చాల చిత్క
బున్నది. వారందరును స్వతహాసలము కభివసించు చున్నారు.
జోకాంతి మున్నగు విషయములలో క్రస్తుతమునలె కార్మి
నిర్వాహక సభకు స్వేచ్ఛాభికార ముండవలెదు. పంచాయ
తులకును సంబంధములలో కార్మినిర్వాహక వర్గమువారవలం
బించిన కార్మినిర్వాహక మీ భానమును బలపరుచుచున్నది. కావున
కార్మినిర్వాహక వర్గమునందు చాలమంది భారతీయులు సభ్య
లుగ నుండవలయును.

సరిసరిచును ప్రభువులకు సర్ శంకరు నాయకుగారి
ముఖ ప్రశస్తిపైరమిచ్చును:— నేను ఇండియా కాన్ఫరెన్సుకు
యెదురుపై ప్రాధాన్యము నిచ్చుటలేదు, అందు క్రమాక్రమి
నిచ్చలేదు. అక్కడ వ్యవహారములయొక్క రహస్యముగ జరు
గుచు, దానికి నిరుపాగ పార్టీవేంటు సభ్యులతో కూడిన
సంయుక్త సంఘ మొందట ముంసిది.

భాగవత మొకతపమునందు ప్రభావము కలుగుచున్నట్లు కాదు అందుకును
 ననుగాదు కృతిలేకయు చెప్పలేదు. కాని ప్రభావము త్రవచేయు
 కుట మొనరిసి కాదునును కాశ్యపిర్యాహుక కర్మము కానన
 నభివాది యిష్టప్రకారము చేయుచులయును.
 ఇందియా కాన్సియను తీసిచేయుచులయును.
 కాని నియంత్రకాధికారము లేని నలహానంపుము నందుకు
 తాళాగ నేర్పడుచు కూడదు.

భారతసచివురి అధికారము క్షయించి ఇండియాదేశము
పడచు ఇండియా దొరికినమానానీ అధికారమును యెక్కువచేయ
వలయునని వారు మాండ్రేళ్ళుగానికీ సమరధానము చెప్పిరి.

నరేంద్రుని కౌశల్యముగా తాళి విభావనక్రమము దా
ఖలులను సే. (మొదలము ద్వంద్వపరిపాలనము నేర్పరుచుటవలన
జాతిభేదము కృత్రిమము జ్యేష్ఠము ప్రబలమగునని వారు చెప్పిరి.
అట్లే గుంటు భారతీయులను సఖ్యముతో పరిచేయుచుండ
కలయాను. అందుకు భిన్నములేకుండ చేయవలయును. వారి
సఖ్యము బలపడుటవలననే క్వరీపాలనము సిద్ధింపగలదు. తది
యాభివృద్ధిచేయుటకును ఒకవిధమైన సంయుక్త ప్రభుత్వముండ
వలయునని వారును నిశ్చయించిరి. తరు వార యేదోటికొక విధము

ద్వంద్వ పరిపాలనా విధాన మనసరమే యగును. ఈలోపుగ నక్కును కలుగు ఇబ్బందులు యెక్కువగ నుండకుండ జీవకో వచ్చును. పెంతునే ద్వంద్వ పరిపాలనమును ప్రారంభింప దల చిన యెడల ఒక రాష్ట్రములోనే దానిని ప్రారంభించి చూడవలయును. (క్రొత్తస్థితి కనుమరలముగ నీవిం నర్వి ను కాఖవారు నుండును. వారును స్వతరిపాలనా విధానమునకు తోడ్పడగలరు.

బొంబాయి, చెన్నై, కరాచీ వర్తక సంఘ ప్రతినిధులగు వాడ్లబాలురకు, గరి బెర్నార్డు హంటరు, పి. వెల్పుగార్లు తలిసి ఒక విజ్ఞాపన పత్రమును సంఘమువారికి సమర్పించిరి; కలకత్తా, బొంబాయి, చెన్నై, కరాచీ, ఏడెను, రంగము. చిటగాంగు విశాఖపట్టణము చేవుల తరిపాలవాధికారము భారత ప్రభుత్వమువారియందు యందవలయును. కాని వానిని ప్రస్తుతమున్న అధికార వర్తమాలే పాలింపవలయును. చెన్నైచేవుల పాలనము రాష్ట్రపు ద్వారితముల యధీనములో నుండవలయును. ఇది ప్రభుత్వకాఫులలో నుండక అధికారాయక్తములై యుండవలయును. రైలులే పాలనము భారత ప్రభుత్వాధీనములో నుండవలయును. నాకాసంచార యోగ్యములగు నదులు పెంట్రలు వారు లేన పోర్టువారి యధికారములోనుంచి వారికి రాష్ట్రములందరి సంఘమువారు నలహా చెప్పును కార్యనిర్వహణమును చేయవలయును. పారిశ్రామికాభివృద్ధికి భారత ప్రభుత్వమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును కలిసి పనిచేయవలయును. రాష్ట్రప్రభుత్వమునందు పారిశ్రామికకాళు అధికారాయక్తమై యుండవలయును, పెద్ద పెద్ద క్రైములు నిపుడులగువారి తరికిల క్రింద నుంచవగుతుగాని పరిశోధనాగ్రహణ పరిషీంచు దాని లోనేర్పూడదు. అవిలే కాననిర్యాణము, పక్షపాతపు పన్ను, అశుభ్రత కరిపారిపాలనములన వర్తకమునకు భంగము కలుగునని వర్తకసంఘములు భయపడుచున్నవి. పొలివైజా కన్సులేవారు యూరోపియనుల కిచ్చిన ప్రాతినిధ్యాధికారమును తిగ్గింపగూడదు. భారత కాననసభయందు తిగురు విశోపియను సభ్యులకును స్ట్రేటుకాన్నిలో ఇద్దరుపను తమ్మగ గాకుండ నుండవలయును.

సీహాశ్రమపు గారికి వార్షికా మిలను గార్లుబు శ్రమ్యు
త్రక మిచ్చిరి: విరోపియనులకు భారతీయులకును మైత్రి బల
పడుట కేదియో శ్రమ్యుయు జరుగవలయును. కాని శ్రమ్యుతన
సంకల్పించిన సంస్కరణ విధానము బాంధవ్యమువకు మించి
యొన్నదని బొంబాయి శ్రమ్యుసంఘమువారి యభిప్రాయము.
భారతీ శ్రమ్యుతనమును మరికొందరు శ్రమ్యుశ్రమ్యులను నియ
మించుటయే యాశ్రమ్యుని తోచును. భారతీయులు ముందు
ముందు దేబ్బుపెట్టుబడి పెట్టుదురు, కాని అంగ్లేయులు కూడ
పెట్టుబడి పెట్టవలసరము.

ద్వంద్వ పరిపాలనా విధానమునకు చెన్నపురి కీరాజ్య
వాసులు గుఱుఱులగు లేరని వాంటకు గాదు నుడివరి. దాని
వలన జాతిభేదము లతిక్రియించును. ప్రస్తుత మున్న పాలనా
విధానమునే యుంచి ప్రయుగ స్వపరిపాలనమున వికసించ
జేయుట యుత్తమము. విశాఖినున వర్తకులకే ప్రెసిడెన్సీ
వ్యాంకులకు పెట్టుబడి పెట్టుమన్నవని కలిగిలలో క్రాయ
వంగలి నిజము కాదు. వర్తకులకు పెట్టినదెట్లులో నూటికి
౧౦ వంతులు భారతీయ కంపెనీలకే ముట్టుచున్నది.

సంస్కరణ విధానమును క రాచీ వర్తక సంఘము వా
ంగీకరించిరి. అందువలన వర్తక మునకు భంగము కలుగునని
వారు భయపడుటలేదు.

ఇ. ర. లి. సాక్ష్యము మాగి నుటచే నంభునవార రహ
యైన యొచ్చితి బిల్లును పరిచి పార్లమెంటువారికి తెలు
పుదురు. పార్లమెంటువారు నమాజీకి మే దానిని యొ
చ్చితి అంగీకరించెదరు.

ప్రధానమంత్రి యశస్వాతము
 బండను, ఆక్టోబరు 17:— మెక్సికోనుండి హిందూ
 రాగారమున దుష్కర్మనించుచు లాడుదు బాధిగా నిట్లు చెప్పి
 అందఱను గలసి ఎక్కువ వస్తువులను తయారు చేయుటయు
 యును చాల విశేషముగ తగ్గించుటయు శక్తింకొనకలగము.
 దైవశ్రద్ధాత్మకముగిలచునా మూలగాయను సంగతిని నిర్ణయం
 దు అది వివిధ క్షణసహాయములకు వికలదృష్టిని కలిగించు

చున్నదా లేదాయను ప్రశ్నను వేసికొనవలయును. కాశ్వరము
లును పెద్దవియు నగు సంస్థానముల ప్రక్కభోజి తాత్కాలిక
వ్యయములందు క్రభుక్తమునా రెండువూ వ్యయమును నిర్ణయిం
చిరి. కాశ్వర వ్యయము యధాతూప్యవసరంపై సగకముగ
నుండక తీరదు. ధరవరము హెచ్చుటయు వాటినిబట్టి చీర
ములు హెచ్చుటయు తక్కుదు.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు కుర్కీ సరకులు భారమున పొల్లిననో లేదో తెలియజేయున కుర్కీ సరకులను కరివ్కొనించుట కింత యావస్య మయ్యె న నిశ్చయముననుగ్రహించి తెలియబరచిరి. సమయము దొరకినపుడెల్ల గ్రేటుబ్రిటను ఏదయో కొంత ప్రజేతము నాగమించు కొనుచునే యుండునని అమెరికావారు మనపై నెన్నియో సారో పించుచున్నాడు. ఇప్పుడువారు గూడ నీకష్ట మెట్టిదో చదిచూచెదరు గావున వివిధ జేతములను నాగరికతా పరతులను జేయుట ఎంతకష్టమో ఎంత న్యాయ ప్రయాస సమన్వితమో వారు గ్రహించగలరని నాయుద్దేశము. వివిధ జేతముల నాగరికతా పరతుల జేయు భారమును భగవంతుడు మనపై బెట్టెను. దాని మనము నిర్వహించుచున్నాము. ఆధర్మమును నిర్వహించుటలో మనకు సహాయము చేయవలసినదని మన సోమజేతములకు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వారిని జేరుకొంటిమి. శత్రుత్వ కురువ్కొనామ్రాజ్యమున కేమి సంభవించునో నేనెఱుఁగను. ప్రాప్త్యగాని మనముగాని ఆపనికి పూనుకొనవలయును. అనేకకల్యాణముల నుండియు మహా సంరక్షణాధికారము పొలుబడి పనుబాముల పొలుగుచున్న ప్రజలందఱును కావునావునును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములను జేరుకొనుచున్నాను. ఆజేతులో నృథాప్రయాసము కాకుండును గాకయని నాకోరిక. మనము గూడ జటి బాధ్యత నే నహించితిమి. మనమింక మన కీర్తి సామర్థ్యముల మితిసెక్కడ దాటిపోవునుమో యని భయముగ నున్నది. అందుచేత మనమింక నెక్కువ భారమును వహింపవలదు. కురువ్కొన సరకు కరివ్కొనకును వరకును మనము నైస్యము లన్నిటిని ఎత్తి జేయురాదు. ఆసరకులను ఇక్కడే నెఱుఁగే కరివ్కొనకునుట బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకువల క్రమంచునకు గూడ చాల లాభకరము.

దీక్షాబంధ 81 వ తేదీ నాటి నిర్బంధమువై నైనా సేనగా
జైనవారిలో నూటికి 98 శుభ చోష్టవ విడువ బడుదురు.
నిష్పాధకానవముయొక్క కరిమిలి గడదు లోతల నిర్బంధనైన
కులంపణకు ఇండ్ల కేటెరుగు. సాధారణముగ రోడ్డుత్రక్కల
పంటింపబడియుండు, “ కొంతమిక్కుకొలదిని తగ్గవల సదలిం
చు ” వరు ప్రకటననుచూర్చి యతడిట్లు చెప్పెను. పరిజల
మంతులిక గుట్టవల కతలే నీ భావించెదరు గాకయని నా
కొరిక, గవర్న మెంటువారు శిఖర మెక్కుయండ కొంతమంది
తగ్గవలను బిగియించి వానిని వెళుకన లాగి బాధించుచున్నా
రు. పరిపాలనాధికారుల చాలవిశేషముగ ఉన్నది. వారా భా
వమును జాగ్రత్తగమోక్షగలుగుటకు ప్రజలుకు జగత్పరీభువుకు
అన్ని విధముల వారికి తోడ్పడవలయును.

మ్యా ఆర్టికల్స్, ఆక్టోబరు 15:— కత్తిరిచారిణి
 పథనేను సమావేశమకాగా బ్యాంకింగు క్రెడిటు సేవను
 పరిమితులు పెప్పిరి. ఎరిసమామను సవరించుట బ్రిటి
 షు, స్టాండినేబియూ, స్పెయిను దేశముల కత్తిరిచారులకు
 పెట్టుబడిని పెట్టుకొనగలవు ఇబ్బరీ ప్రాక్సు బ్రిటియనులకు
 సమామ మానకకము. కత్తిరిచారులకు మారంధ మనవప్పటి
 కంది కుదకు బట్టుకు మారవరకునాద నది యెరిపిరిదేకుల
 నా బనునో వారిందలను దాని పానుచేయుదురు. ఆమెరికా
 స్టానుల తిన్నగనాది కట్టువందున మార్గపుభ్యయం దర్శింక
 వ్వును కలిగినది బ్రిటిషు పరిమితులు వాదించుచున్నాడు.

అంతకు, ఆక్టోబర్ 15:—సిటీకంప్ ఛెస్టర్ రహస్య స్త్రీకురు
బాంబాయినుండి లివర్పూలుకు కేసుకుంద మార్గమధ్యమున
హుల్లంద్ నగరముకొనుట. మరి 10 అడుగులబాటకు
దూరము త్రొక్కునలినదని సర్కారులు చెప్పెను.

అందను, అక్టోబరు 16:— శీఘ్రవర్ష సమావేశమయిన
వర్ష కాంగ్రెసులో ఆధ్యాత్మిక జీవనము గూర్చి చాలా చర్చ
జరిగినది. 1920 వ సంవత్సరమునలో జరుగు లేంబెర్టువద్ద
వరల నీయంతము తక్కింపబడునని ఆర్షి విమళుగారు చెప్పి
య్యటం సభయిగి వెను.

బ్రిటిషు నాకానిర్మాణము

లండను, ఆగ్స్టోబరు 15:—నెల్సన్ బయట 80 వ తేదీ నాకా బ్రిటిషు దీవులలో 28 లక్షల టన్నుల బరువుగల ఓడలు నిర్మించబడెను. అందు 30 వ తేదీ కంటే 298 వేల టన్నుల బరువుగల నాకా ఎక్కువ రేయబడినది. వీటిలో ముఖ్యముగ గమనించదగిన అంశము వెల్లయినది లెక్కనగ నిర్మించబడుట. విశేషములలో 5282 వేల టన్నుల ఓడలు నిర్మించబడును.

బ్రెస్టు సమైక్యత ముగియుట.

లండను, ఆగ్స్టోబరు 15:—బ్రెస్టు సమైక్యత ముగిసెను.

విశేష సమస్య.

లండను, ఆగ్స్టోబరు 15:—మెక్సికోను బర్మెన్ హెడ్డుగారము ద్వారమున విశ్వేసిరి. విశేష సమస్య కేరళిని తరిమగించుటకు గవర్నరు మెంటువారు కోరుతున్నారో తెలిసి కొన నెంచి ఛార్జిలరు ప్రభువుగారిట్లే తెలిసిరి.

బ్రిటిషు సైన్యములు.

లండను, ఆగ్స్టోబరు 15:—మెసపటామియా ఆఫ్ ఫుతు యుద్ధములందు పనిచేయుచుండిన సైనికులు 900 మంది సేను ప్లయమారులో దిగిరి.

ప్రాణిని

జర్మనునాకల స్వాధీనము చేయగోరుట

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 15:—యధ్యక్షులయొక్క దత్తి కంటేనిల కీయబడిన ఓడలను ప్రస్తుతము జర్మను రేవులలో నున్న ఓడలను మిత్రులందరివారి కప్పించవలయునని యున్నది సభవారు జర్మనీకొకటి వ్రాసిరి.

సుప్రసిద్ధ పరాసు వైమానికుడు, జాన్స్ కుగారు 18 వ తేదీని 87 నిమిషములలో 118 క్షేత్ర మైళ్ల దూరము ప్రయాణము చేసిరి.

స్పెయిను రాజు

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 14:—హేవాను ఏజెన్సి వారిట్టు తెలియబరచు చున్నాడు. స్పెయిను రాజుగా కి వారంత్రమున ప్రాప్తమై విచ్చేయుదురు. రా. జా. కట్టు సాధములలో ఎం. పాయింట్ గారి యితిధిగ నుండును. కెన్సరుంగమున, పరాసు రిజాంగములను వారి మాన నుద్దేశించు చున్నాడు.

సంధివరతు లెక్కడారంభమగును?

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 15:—బలరత్తర తేదీలలో మూడు సంధివరతుల కంగీకరించినను, ఆ మాదుతేదీల ప్రతి నిధులు గలవి అంగీకరణము నుద్దేశము చేయవలయును మరల ఆ అమలులోనికి రావు. కేంద్ర ఓర్వకర్త నీ తిన్న యుక్తర మంతలోనే జరగును. అటుపిమ్మట నానాదేశ సంఘమును స్థాపితము కావలయు. ఆ కనుమెట్టనే నష్టపరిహార నిర్ణయసభ వారు విచారణ వారంభించి జర్మను లెంత నష్టపరిహారము నిచ్చుకొనవలయునో, ఏకపక్షము దెంతలెంత మొత్తము నీయ వలయునో యంతయు నిర్ణయించెదరు.

పోలండునకు కొంత ప్రదేశము నిచ్చివేయుట

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 14:—సంధివరతులు 100 మొదలు 104 వరకు నున్న వాటిలో నుదాహరించబడిన నిబంధనల ప్రకారము జర్మను పోలండున కీయబడిన ప్రదేశమునందీ నెడల నట్లు తగిన ప్రయత్నియాల నొనరించవలసిన దని ఉన్నతసభ వారు నిశ్చయించినారు. అందుకేబడునగారి యాజమాన్యమున నమానకమై పోలిషు కమిషనరుకు తెలియబరచిరి.

వైమానిక ప్రయాణములు

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 14:—మిత్రులందరి వారితో జేరిన మాన్యుతేదీలను ప్రతిఘటించు వైమానిక ప్రయాణములు భావి స్థితిగతు లెట్లుండవలయుననియు తెలుపుచు చేయబడిన ఓడల బడిక కర్రముమీద సంతకములు చేసిరి. చీనాసయాను ప్రతి నిధులుగూడ సంతకముల నొనరించిరి.

తరాసువారియెన్నికలు.

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 16:—ఫేబరు సభ్యులు ప్రభుత్వ మువారియందు తమకు పూర్వవిశ్వాసము గలవని తీర్మానించిన వెనుక ఎన్నికలు నవంబరు 16 వ తేదీని జరుగునని నిర్ణయించెను.

అమెరికా

వైమానికుల సభ.

వాషింగ్టన్, ఆగ్స్టోబరు 16:—వైమానిక సభవారు అమెరికా పేటెంటు ఆధికారులను సంరక్షించు సంగీకరింప నందున నాకాభిరు రాజుల మనీ అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు తెలియబరచినవి.

నావికుల సమైక్యత.

న్యూయార్కు, ఆగ్స్టోబరు 15:—నావికుల సమైక్యత అంత ముందెను. లంకామయిత నావికులు మరల తని వారంభించ నుద్దేశించిరి. తక్కిన కట్టుదానులు వారి మరతుల నంగీకరించిరి.

రెయిల్వే కట్టుదానుల శిక్షించుట.

వాషింగ్టన్, ఆగ్స్టోబరు 15:—రెయిల్వే కట్టుదానుల శిక్షించుచు నొకరాసనము చేయవలసినదని నెనెటూకామన్సు కమిటీవారు నిశ్చయించిరి.

చీనా కార్మికులు.

ప్రొక్సిను, ఆగ్స్టోబరు 15:—చీనా కార్మికులు 4000 మంది హావీరిందీ కేంద్రా కేగిరి.

ఒటారుమారుస్థిమరు ముస్లిమి

టోక్యో, ఆగ్స్టోబరు 15:—ఒటారుమారు స్థిమరు సోమాలియాండులో రాస్ అటారులద్ద ఒడ్డుకట్టిపోయెను. ఆ చట్టమందీ ఆస్తిమరు మృత్యు రది యొడ్డుకట్టిపోయిన సంగతిని తెలుపుచు ఓడనిండ నీరు చేరినదనియు అటుగుభాగము చాల వరకు చెడిపోయెననియు, దాని రక్షించు నుపాయముచేయు కన్పించకున్నదనియు తెలిపినంతెను.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

దేశీయమహాసభ.

రాజ్యపు డిక్షంబరు మాసాంతమున జరగవలసిన తేదీయ మహాసభ అమృతనరములోనే జరపుట కేర్పడువలసింది. ఇక అభ్యుక్తినియముకము జరగవలసియున్నది. రాష్ట్రీయ సంఘములన్నిటికీ సభ్యులని తేల్చివేయవలసినదిగా తెలిపి వార్తలు వచ్చినవి. నిష్పాతముగను నిర్వాహియుగము రాజ్య చట్టములు మైరికాసనము అభయ కాసనము మొదలగు ముఖ్యాంశముల జ్ఞాపకం వారిని నియమించుట యభ్యుక్తి. తేదీయ మహాసభాభ్యుక్తి గాంవము నీరర కాంధురైప్పుడును బడయలేదు. ఈసారియైనను ఒకయంధ్రాభిప్రాయం దభ్యుక్తిగా నెన్నుకొనబడుట శాస్త్రము.

గా|| బయ్యా స్వనింపాత్మరకర్మా కి పదవికి తగిన వాడు, రాంట్టు చట్టముల కాసన సభలో చర్చకు వచ్చినపుడు పాదించి: సంగణలలో నెక్కుమూభాగము కర్మగారె యుప పాదించిరి. నెల్సెంబరు మాసములో జరిగిన కాసనసభయందు పంజాబు విషయమునకు ఆభయకాపసవిషయమునకు పండిత మాలశ్యాగారికి సహాయము గావండి తమ కర్తవ్యమును నిర్వర్తించిరి. భారత కాసన సభలో కాల సేవ చేయుచున్నాము. నిర్వంధ ప్రాధమిక విద్యాకాసన ముపపాదించిరి. కర్మగారు తేదీ సేవనిరతులు. ఈ విషయముల గమనించి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘము వారు కర్మగారిని రాజ్యపు తేదీయ మహాసభ కభ్యుక్తినిగా తేల్చివేసి తక్కిన రాష్ట్రీయ సంఘములు గూడ కర్మగారిని తేల్చివేయవలయును నున్నచు గాక.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమువారు 1920 సంవత్సరము డిక్షంబరులో జరుగు తేదీయ మహాసభకు తప్పక కాకినాడ కావ్యనించు యత్నములు నున్నచు గాక. (సుదర్శని).

ఆంధ్రాశ్రమము

భోజనశాల - ఉపాహారగృహము

321 తంబుసెట్టిపిడి, జార్జి టౌను చెన్నపట్టణము

ఆంధ్రులకు అనుకూలమగు

భోజనము

వంటచేయు ప్రావీణ్యము ఆంధ్రులు

ఫలహారము లన్నియును

ప్రశస్తమగు

నేతితోనే చేయబడును.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

బంధరు.

విశ్వాసనమా.

జాతీయమహాసభ సభవారికి చేయబడిన తీర్మానము లందు నిర్దేశించబడిన జాతీయవిద్యా వ్యభావము బంధరులోని ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయందు మూర్తిభవించ చేయబడిన దని తేదీయబంధరు తెలియున్నాడు. భరతఖండము నందు విద్యావిభావమునకు నూతన విజ్ఞానదృక్పథము అత్యవసరమని యాకళాశాల దృష్టవర మున్నది. భీకర్త సభివృద్ధిబొందిండుట కంటే నీలికర్తవమును, అత్యుక్తిని మానవునియందు వికసించ చేయుటే వృత్తమాత్యంతర యని గుర్తించి నవీక విద్యా విభావములకును ప్రాచీనభారతీయ ఆశయములకును సామరస్యమును కలిగించుచు ఈ కళాశాలవారు 10 వత్సరముల నుండి పనిచేయుచున్నాడు. జీవితకర్తవమునందును సాంఘికమునందును భారతీయతనే క్రథవించజేయు ప్రయత్నించుచున్నాడు. మానవ ప్రపంచమునందంతటను నిర్వంధములను అత్యవసరములు నని తల పడుననియు భారతీయజాతీయతా సన్నిహిత భావిఫల ప్రాప్తికి ప్రత్యేక ప్రయత్నములను గలవియు నగు సారస్వత, పరిక్రమిక, సాంఘిక పాఠశ్రుతిస్థాపనములందు భారతీయవిజ్ఞతను సామకూలముగను సమగ్రముగను అన్వయించజేయుటను గూర్చి నూతనవిభావ సంవత్సరాదిక్షితులను కార్యనిర్వహణ వత్తులు నగు యువజనులు యీ కళాశాలా గార్యనిర్వహణ భారమును భరించియున్నాడు. అందులకు తగిన పరికరము లన్నియును చాలవరకు సిద్ధపరచబడినవి. అలివికాలమున సాంఘికీకర వారకాళము గూడ వివిధరక అనుసరించబడుచున్నది గాని నవయుగమున సహజగురుకులాశ్రమ నిర్మాణమున కత్యవసర మగు కాంతిచిత్రయను విరామమును లభించుటకు నుష్ధిర మగు వార్షికాదాయ కేర్పడుట ప్రధానాత్యంతమై యున్నది గాన నీ ఆంధ్రజాతీయకళాశాల విర్రవరథమునమై కాక్రమికమై లోకోత్తరకరమై చెలంగుటకు కలము ధనమును సాంఘికరాజకీయ విషయభాగిప్రాయభేదములతో నిమిత్తములేకుండ అన్ని కర్తవ్యములవారు నగు తేదీయబంధరును దేశతో నురుగుర్ప గలగ వలెని చేదెదము.

సి. కెల్లెన్ తెట్టి, ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యగారు, బి. యస్. కర్ప, డి. వి. వెంకట్రామ అయ్యర్, పి. అయ్యన్న తెట్టి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, బి. వెంకటసుబ్బయ్య తెట్టి, పేర వారాయణమూర్తి, డి. ప్రకాశం, అల్లాడి. కృష్ణ స్వామి అయ్యర్, డి. వి. గోపాలస్వామి, డి. ఎస్. కృష్ణ స్వామి అయ్యర్, యస్. గురుస్వామి తెట్టి, వి. రామదాసు, డి. గోపాలాచార్యులు, పి. నర్రామ్మయ్య తెట్టి, యస్. వెంకటాచలం తెట్టి, కె. నాగేశ్వరరావు, డి. వాసిష్ఠాశ్రయరావు, పి. నాగభూషణం, ఎ. ఓక్కిలెటి, డి. యస్. అరంజేలు, బి. పాపయ్య తెట్టి, ఎ. కుమారస్వామి తెట్టి, వి. సూర్యారావు, డి. వెంకటరంగారావు, కె. వి. లక్ష్మణరావు, కే. యస్. కేశరి, డి. రాజగోపాలరావు, డి. రామచంద్రరావు, గ్రంథి. కృష్ణఆర్య, పి. ఓర్రాఘవులు, కె. నంబెనమూర్ తెట్టి, యస్. వెంకటసుబ్బయ్య, డి. యస్. రాధా కృష్ణ నాయుడు, ఎ. కెల్లెన్ తెట్టి, కవులూరు, కృష్ణయ్య, కె. గోపాలరావు, కె. శేషచారి.

మదరాసు అందు సదరకమగాట

రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొప్పుకేలు చేయబడినది)

నోటీసు (1846)

బళ్లారి రాయదుర్గము గ్రాంచిమీద యుండు సోమలాపురము బడనహాళకు మధ్యనుండు చిన్న హుగారి మైలువం తెన వెల్లువ వలన కొట్టుకొని పోయినది. గనుక సదరు వంతెన విశేషచేయబడు నంతవరకును సోమలాపురం రాయదుర్గములకు మధ్యనుండు యినుపదారిపైన ఏవిధమైన బండ్లును గూడ నడువనని ఇందువలన అందఱికి తెలియ వరచడ మైనది.

స్థానికాది వార్తలు

మద్రాసు కార్పొరేషన్ - ముందు ప్రకటించి

నల్లు అక్టోబరు 21-వ తేదీ మంగళవారమునాడు కార్పొరేషన్ కు సభ జరుగదు. 22-వ తేదీ గురువారం సాయంత్రము 5-15 గంటలకు మార్చబడినది.

పాముకాటు: - ఎన్నగాడెం జమీందారులకు పిఠాపురం దగ్గరనున్న లక్ష్మీనరసాపుర వాస్తవ్యుల నగు రాజా చెలిరాని వేంకటసుబ్బారావులవాదన గాన ఆజీవ ప్రతిజ్ఞలుమీద పాము కాటుకు మంచి యందుకు తయారు చేయించి ప్రత్యాఘాతముగా నివ్వబడునని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునది.

చెన్నపురి పరిశ్రమలు: - "క్రిందటి వారము మునుపటివలె కలసి 10 గురు బాధపడిరి. వారిలో 7 గురు మరణించిరి. ఒకరు కలరాజీబాధపడిరి కలరాజీబాధ ఎక్కువను మరణించలేదు. ఇప్పుడు పాముకాటు 15 గురుకు తక్కిన జ్వరములకలసి 46 గురుకు మరణించిరి. మొత్తముననే నీవారములో మేయికి 42.1 చొక్కా మరణించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము తేదీకు సరియైన వారములో 202 చొక్కా జనము మరణించిరి.

రాజప్రతినిధిగారు: - పిత 19-వ తేదీ: సింహాసనం ది అయితిని పాటియాల జిండు మెలూరు కొట్ల, నాథా, దేరాదును అనుచు 2-11-19-వ తేదీ ఆదివారము నానకి దిల్లీవరకును వచ్చెదను. క్రొత్తగారును ఆంగ్లభాషాది యు ద్యాగులను వానిననుసరింతురు. వారు నవంబరు 17-వ తేదీని వుదయము 8-30 గంటలకు లక్ష్మీనరసాపుర కేసి ఆటనుండి 19-వ తేదీ రాత్రి 10-30 గంటలకు మాన్మారు వెళ్లెదరు.

సాహసము గల బందగు పిల్లలు: - ఈరోజు కలకత్తా మెయిలుబండిలో బందగు నివాసులు మానేజ్మెంట్ గా మయ్యగారి కుమారుడు వేంకటసుబ్బారావు సోమా వేంకట రత్నం గారి కుమారుడు సూర్యనారాయణ, గడియారము వేం కటవలం గారి కుమారుడు నుండేర రామయ్య, పండ్రాజు రా ముబ్రహ్మంగారి కుమారుడు సీతారామయ్య చెన్నపురి వచ్చి నారు. వీరికిఁ బాంధ్రవల్లికా కార్యాలయమున కేసుముగ నున్నారు.

ధన్వంతరి జయంతి మహోత్సవము: - అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహామండలి వారు, చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారక సభవారు, 21 వ తేదీ మంగళవారమునాడు వుత్సవమునకు, 1/39 డెయిలీ కన్ గార్డ్యులో నుండు ఆయుర్వేదకళాశాలాధిపతియగు శ్రీ ధన్వంతరి జయంతి మహోత్సవము నరేవెనుక. గౌ. జి. ఆర్. రామచంద్రయ్య గారు గ్రామసాధికత్వము వహించెను. ఉత్తము 7 గంటలకు ఊరేంపు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు పూజ జరుగును. సాయంత్రం 5 1/2 గంటలకు ఒకసభ జరుగును. వైద్యరత్న కుండెడి. గోపాలచార్యుగారు 'ధన్వంతరి' నూర్చి ఉత్సవించెదరు.

అఖిల భారత గ్రంథాలయ మహాసభ: - గోల్లపూడియన ఈ నెల 24-వ తేదీకుండి జరుగవలసిన ఈ సభ నవంబరు నెల 14, 15, 16 తేదీలకు మార్చబడినది. గవర్నరు గారు 14 తేదీ 15-వ తేదీ నాడు సభ నలంకరించెదనిరిలయము న్నాడు. గ్రంథాలయముల ఇతివృత్తల అధికారులు ఎన్నుకొనిన ప్రతినిధుల కి విషయము తెలియజేసిన ప్రార్థనలు. రెండుమాడు రోజులలో చిత్తు తీర్మానములు ప్రకటించబడును. చిత్తు తీర్మానములు ఇతర కార్యక్రమమున స్థిర పరచుటకై కొండిశెట్టిపిడి రు-నెంబరు ఇంటియందు 21-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆహ్వానసంఘ సభ జరుగును. నాన ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులందరు విచ్చేయ ప్రార్థనలు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు: - మోహన్ ప్రసాద్, జి. రంగారావుగారు ముక్తిప్రాయమునైనారు: - నేను 20 వ డివిజన్ అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నాను. కొత్తప్రజలు చర్చింపబడునపుడు కాననసభయందు నెలెట్ల సమితియందును సభ్యుడుగ నుండిని. ఈసందర్భమున మునిసి పల్ కార్య నిర్వహణ విషయమై మిక్కిలి క్రద్ధ వహించియుంటిని. ఈ ప్రాత్ర చట్టము అమలునకు వచ్చునప్పుడు బైలాలను మొదలుగా వాటిని చర్చించునపుడు

నాయకులగు నన్నియొకరినొకరు ఉత్సాహముతో నున్నాను. కార్పొరేషన్ కు కమిషన్ చెప్పి పురికానసభ సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడితిని. కాననసభయందు మూడు సంవత్సరములు కరువుగా అనధికారసభ్యులు నన్ను ప్రోత్సహించిటికి ఎన్నుకొనిరి. కనుక నన్ను తిరిగి కమిషనుగా ఎన్నుకొనెద రని కోరుచున్నాను.

కంబాబు లీప్ ఫండు: - మద్రాసు లిబరల్ లీగ్ వ్యాపార క్రింది విరాళములు పంపింపిరి లీప్ ఫండుకు నొసంగబడినవి: - రావులవాదన సి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యం బిల్లారి యా 25-0-0, క. నామి నాథ అయ్యర్, వకీలు, పుదుకోట యా 25-0-0, భావోపాదయ వాల్మీకిరావు చెన్నపురి యా 20-0-0, క. యస్. ఈశ్వరరామి కోయిలూరు, యా 10-0-0, యస్. రామఅయ్యర్ కలకత్తా యా 10-0-0, క. ఆర్. గుణసామయ్యర్ తిన్నవెల్లి బిడ్డి యా 7-0-0, క. పొన్నూర ధీరయ్యంగారు, వెస్టికాలేజి రాజుపేట యా 5-0-0 సి. నుండరేకయ్య యా 5-0-0, సి. మహాశేఖర్, చిదంబరం, యా 4-0-0 ఆర్. రామస్వామిరావు పమిడి యా 8-0-0, యె. సాంబయ్యర్ పమిడి యా 8-0-0, కె. నరసింహులు నామి యా 2-0-0, క. దొరసామయ్యర్ పమిడి యా 1-0-0, ఆర్. కుప్ప సామిఅయ్యర్, పమిడి యా 1-0-0 వెంకటరామరావు పమిడి యా 1-0-0, చిన్న ముత్యాలప్ప పమిడి యా 1-0-0: మొత్తము యా 128-0-0.

తేదీ ఆం ప్రిల్స్ పర్సన్ ఇన్స్టిట్యూట్: - ఈ ఇన్స్టిట్యూట్ వారు వారసదాదారులకు, సహాయ మొసంగ గలసితికివచ్చుట సంతోషకరమునగును. ఈ ప్రతిష్ఠాపన సభ్యు లిచ్చు నెలచందాలకలసి పోషించబడుచున్నది. చందాకు బహుళగా, చందాదారులకు స్వల్పపాత్రలకే సర్దులు వైద్యసహాయ మొనర్చెను. 1914 సంవత్సరమున 10 వచ్చులుండినది వారు. యుద్ధమునకు కొందరు నుంతుండిరి. పోయిన సంవత్సరము 4 గురు మాత్ర మేయుండిరి. అందులకు చందాదారులకు సహాయ మొసంగుటకు వీలులేక పోయినది. ఇప్పుడు ఆస్ట్రేలియానుండి అయిదుగురు నర్సులు వచ్చియున్నాం; ఇంకా ఆరుమంది రాబోవుచున్నాం. యుద్ధమునకు పూర్వమువలెనే స్థానికగారియం తర చందాదారుల కిందకిని సహాయ మొసంగవలెను. చందాదారులుగా నుండగోరువారు, ఇతరవిషయముల తెలిసికొన గోరువారు, ముఖ్యముగోరువం డుండు తేదీ ఆం ప్రిల్ సర్సన్ ఇన్స్టిట్యూట్ గౌరవ కార్యదర్శి (రాయ బ్రాథ్మయ్య).

ప్రజాసేవకై శ్రీలయ తయారు చేయుట.

పల్లిసిటిజన్లవారి యాబహుసము క్రిందటి శుక్రవారం సాయంత్రమునై. యం. సి. ఎ ధనవంతున మిస్. మక్తూ గల్ గారి విషయమై ఉపద్యసించిరి. భావోపాదయ మీరా ఆబ్దుల్ హుసేన్ సాహెబుగారు ఆగ్రాసాధికత్వము వహించిరి.

ఉక్ న్యాయము.

మిస్ మక్తూగల్ గారిట్లుపద్యసించిరి: - మానవజాతి యందు శ్రీలు అధికముగా నాప్రమింపుకొని యున్నాడు. సంపాదనల కొరత మూలాధారములు. కనుక బాలికాబాలకుల విషయమై తగినప్రభుత్వమునకలెను. శ్రీలు స్వభావములన భర్తయందును సంతానముందు ప్రేమగలవారై వారి యొగ కేసులకులకు పాటుపడుచుండిదరు. బాలకుల పెంతుకు శ్రీలు ప్రధానధర్మ మగుటచే తల్లులు బుద్ధి వికాసము గలవారగు నుండవలెను. కాస్త్రుజ్ఞానము లేనందున కుతుల వశము చచ్చుచున్నారు. అందును యందు తల్లులు విద్యావంతులగుటవల్ల మరలించు కుతులనుభవ్య స్వల్పముగనున్నది. శ్రీలు కుతులను పోషించుటయే గాక భర్తలకు వారి కర్మసారములందు తగు ఆలోచనలూ సంగ సమర్థులుగ నుండవలెను. గణిత ఆరోగ్యకాస్త్రు పరిచయించుక యుండవలెను. శ్రీలుయే వైనను కుతుల సభ్యసించుకొందుకే ఉపాధ్యాయ, వైద్యకృతుల సభ్యసించవచ్చును.

ఉపాధ్యాయులలో పురుషులన్న శ్రీతే నిపుణులు. ఇంకవైద్య కృతులందు నర్సులు ఎంత ఉపయోగకారులో వేరుగ చెప్పవలెకలెను. బాలికలకు సాధారణ విద్యగరువుయంద వలెను. సంగీతము, క్రీడలేఖనము నున్నగు కళలయందు దభిరుచియున్న బాలిక కా విద్యయే అధికముగా నేర్పవలెను.

పురుషులవలెనే శ్రీమూడ సంఘనేర చేయవచ్చును. ఆహింసాధర్మము మొదలగునవి అభ్యసించవచ్చును. హిందూకులశ్రీలు నీలిమౌనముల వారై యున్న వారు. వారి సాంఘిక స్థితిని గండ్పరించవలెను. వందనములతో సభ ముగిసింది

ఆంధ్ర ప్రావిన్సియల్ కాంగ్రెసుకమిటి

ఈ కమిటివారి గౌరవ సభ్యులమాజీకుల నిన్న సాయంత్రము ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున జరిగినది. గౌ. జి. యె. ఈశ్వరరావు, వి. రామదాసుగారు, కె. నాగేశ్వరరావుగారు, జి. ప్రకాశంగారు, పండిత జి. గోపాలచార్యుగారు జ. వారిశర్మేశ్వరు రావుగారు, హెచ్. నూర్య కారాయణ గారు, వి. వేంకటేశ్వరుగారు, సి. నాగభూషణంగారు మొదలగువారు విచ్చేసిరి.

గౌ. జి. యె. ఈశ్వర గ్రామసాధికత్వము వహించిరి. జి. జి. తిలక్ గారు, సర్. సి. కంకెక నాయకుగారు, మోతీలాల్ నెహ్రూ గార్లపేర్ల రాబోవు కాంగ్రెసు అగ్రాధిపతి పదవికి పేర్కొనబడినవి అగ్రాధిపతిగాను యె. కుబ్జరావు పంతులుగారి పేరును కూడ చేర్చుచుంది. సభ వారంగిరించిరి.

తెయిల్ సర్వమాత్ర విషయముల పరిశీలించుటకై యాక్రిండిసభ్యుల నొకసంఘముగా ఏర్పడిరి. జి. యె. ఈశ్వర గారు డాక్టరు ఎ. లక్ష్మీపతిగారు, జి. వారిశర్మేశ్వరురావు గారు, పురాణం నాగభూషణంగారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయముననే యీ కమిటి వారి కార్యాలయ ముండునగను, నెలకు 20 రూపాయల జీతముతో 2 కగుస్తూ ఉంచుకొనవలె ననియు తీర్మానించిరి.

పి. చెంచయ్య.

కె. నాగేశ్వరరావుగారికిని, పి. నాగభూషణంగారికిని, ఆంధ్రప్రాప్తిక్రిందిని యు. పి. చెంచయ్యగారు, ఇంగ్లాండున పర్యటన మొనర్చుటకై 2000 రూపాయల కుపగోళము ప్రాసిన రెండుబాలుల విషయమై సభవారు ఆలోచించిరి. అందుకు సగరమున తా ననేకకష్టములు కడుచున్నాననియు, ఆంధ్రులిట్లు జేయుట తగదనియు, చెంచయ్యగారు ప్రాసెరి. ఎవ్వరితో నాలోచించక చెంచయ్యగారికి ఇంగ్లాండుకు పంపినది తప్పనియు, అయినను ప్రస్తుతము చెంచయ్యగారికి తగిన సహాయ మొసంగుట కర్తవ్యమని అగ్రాధిపతిగారిభిప్రాయ మిచ్చిరి.

కె. నాగేశ్వరరావు గారిట్లు ప్రభుత్వర మొసంగిరి: - చెంచయ్యగారి ఖర్చులకు 4000 రూపాయల లిచ్చుటల్లు ఏర్పాటుచేయబడెను. అందు 2000 రూపాయలు కుంపనడినవి. ఇంకను యా 2000 కుంపనలెను.

విరాళముల కనుబట్టిని వ్రేయును చెంచయ్యగారికి పంప దీర్చానించిరి. సభ ఆంధ్రటితో ముగిసెను.

ఆస్తు దానము: - ఈ నెల 17 తేదీ శుక్రవారము నెల్లూరు ఆంధ్రసభవారు చూసివల్ లంగర్ భావాగా నున్న ఆంగ విహీనులకును, తిదితకు లగు 600 మంది పేదలకును కీర్తిశ్రులగు నుంతుకప్పుస్తామి శ్రేష్టిగా భూపకాగము ఆంధ్రసభాధ కనున ఉదయము 10 గంటల మొదలు ఆస్తు దాన మొనర్చిరి.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bataia (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS
(669)

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Indian Reforms.

Joint Committee's Session.

Mr. Basu's Evidence.

LONDON, October 14.

Giving evidence before the Joint Committee, Mr. B. N. Basu said he did not oppose disarchy in the Central Government, but said where that was inadmissible in certain cases the Executive might defer to the wishes of the legislature. He favoured the abolition of the India Council, but not the substitution of an Advisory Committee with no power of control.

Replying to Mr. Montagu, Mr. Basu stated that he favoured greater concentration of the Government of India in India itself.

Sir Elliot Colvin.

Sir Elliot Colvin, in a memorandum, said he feared that disarchy at present would divide every Province into hostile camps and foster racialism. They wanted to start the new era with a fairly long period of harmonious co-operation between British and Indians, which would be the most substantial conceivable step towards their goal. He suggested a unitary system of government for the next ten years, after which some form of dualism was inevitable. Meanwhile, arrangements for minimising its dangers and inconveniences would probably be evolved. If it was resolved to proceed immediately with disarchy, it should be limited at first to one province. He believed that the Civil Service generally would do its utmost to meet the new situation loyally, and in every way improve the prospects of self-government in India. The Committee adjourned till to-morrow.

European Commercial Views.

LONDON, October 10.

At to-day's sitting of the Joint Committee, Mr. Wardlaw Milne, Sir Bernard Hunter and Mr. M. de P. Webb, representing Bombay, Madras and Karachi Chambers of Commerce, respectively, submitted a joint memorandum in which they urged that the major ports, namely, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Aden, Hongkong, Chittagong and V. Nagapatnam, should be under the Government of India, but administered by the existing administrations with minimum Government control. All minor ports should be under provincial Governments, and should be reserved subjects. Light and feeder railways should be Government of India subjects. Navigable waterways should be controlled by the Central Waterways Board, while the provincial Waterways Trusts should carry out executive work and advise the Central Board. The Government of India and Local Governments should concurrently undertake the development of industries which should be reserved subjects as far as local Governments were concerned. Great industries of India were far too important to be subject of any experimental form of Government. These Chambers feared that commerce might be harmed by unwise legislation, prejudicial taxation and inefficient administration. Representation of European interests proposed by the Franchise Committee should be the absolute minimum. There should be at least eight Europeans in the Indian Legislative Assembly and two on the Council of State.

Replying to Lord Sinha, Mr. Wardlaw Milne said some progressive scheme was necessary to promote co-operation between the Indians and the British, but the Bombay Chamber thought that the present scheme was much beyond what was desirable. Possibly popularising the present Government of India would be a better move. An increasing amount of Indian capital would be available in time, but British capital would always be welcome and necessary.

Sir Bernard Hunter said the opinion in Madras was adverse to disarchy, and feared it would increase racial troubles. He would much prefer a more gradual development more or less on the present lines. The allegation in the Indian press that Presidency Banks financed chiefly European trade was unfounded. At least seventy per cent. of trade advances were made to Indian firms.

Mr. Webb said that the Karachi Chamber of Commerce generally approved the scheme, and did not fear that trade would suffer.

The Committee concluded the hearing of evidence and will now privately consider and amend the Bill with a view to reporting it to Parliament in time to enable it to become law in the present session.

LONDON, October 14.

At to-day's sitting of the Joint Committee, Sir C. Sankaran Nair, replying to Lord Sydenham, stated that his belief that poverty was increasing in India was based on the rates of mortality, lowered physique of school boys and criminals, the inability of the people to withstand disease, decline in industries and the conditions of the agricultural population. He declared that Indian industries had not had a fair play from Government. The commercial classes felt that Government and Government departments, for example the Railways, had been standing in the way of the industries. Communal representation of Non-Brahmins, in the form in which it was recommended by the Government of India, would result in the crystallisation of the caste system, but Non Brahmins were so excited that it would be easier to give it to them. Witnesses would welcome a Joint Committee of both Houses, which would express opinion on all questions on which the Legislative Council and the Executive Council differed. The present Bill should tend to stabilise commerce, and improve the condition of the masses. The electorate in Madras and the Punjab particularly ought to be widened. There should be a minimum of three Indians on the Viceroy's Council in view of the absolute necessity of improving the administration. There was labour trouble ahead. Practically the whole commercial community were Home Rulers owing to grievances. Throughout India there was a feeling that the Executive Government, as now constituted, must not be given a free hand

in dealing with questions of order, and this feeling had been very much intensified, owing to the Punjab disturbances. A strong Indian element on the Council was, therefore, essential.

Replying to Lord Islington, Sir Sankaran Nair said he did not attach much importance to the India Council. It was a secret unrepresentative assembly, and he preferred a Committee of both Houses.

Need for Exercising Economy.

LONDON, October 17.

The Prime Minister, speaking at Hadfield Works at Sheffield, emphasised the equal necessity for exercising economy and increasing production. The test question by which the Government would stand or fall was whether viewing matters broadly Government could do more to save the temporary expenditure, which marked the transition from war to peace without imperilling the greater and more permanent interests. He pointed out that the permanent expenditure must remain far higher than before the war, owing to the increased interest, amortisation and pay. These increased all forms of State service. The bread subsidy must soon disappear.

The Turkish Problem.

The Premier went on to say that the delay in signing the Peace Treaty with Turkey was attributable to the fact that it was not known whether America was going to share the burdens of civilisation outside the United States. He was rather pleased that the Americans had been brought face to face with this, because some Americans used to accuse the great grabbing British Empire of getting a piece of land at every opportunity. He thought that the Americans now realised that Great Britain was undertaking a great civilising duty at a great cost to ourselves. It was a task and mission that Providence had sent us, and which we were discharging in various parts of the world. We begged men of our kind and kin in America to join in that task. Otherwise he did not know what was going to happen to parts of the Turkish Empire. Neither we nor France could undertake it. All people who had been living in the shadow of great tyranny for centuries, were appealing with uplifted hands to America to come and help and protect them, and he hoped the appeal would not be made in vain. We were undertaking a similar responsibility ourselves, and we found that we were approaching the limits of our strength and it would be unwise for us to go further. It would be the height of un wisdom for us to disarm until the Turkish problem was settled. It was vital to the British Empire and to the world that it should be settled properly and promptly.

Government's Burden.

The Prime Minister stated that by the 31st December ninety-eight per cent. of conscripted soldiers would have been returned to their homes and by the time that Conscription Act expired, there would not be a single conscript who had not returned home. Alluding to the criticism of the Government, Mr. Lloyd George, in conclusion, quoted the oft-seen roadway notice, "Please slacken the reins when ascending the hill." He wished they would treat the Ministers as they treated the horses. When the Government was going uphill, there were men pulling and prodding and lightening. Let them slacken the reins. The burden was heavy and the road steep, and it needed all the muscle, brain and inspiration, which could be obtained from fellow-men and from above to keep up and carry the weight. (Cheers.)

Fire on a Steamer.

LONDON, October 15.

The steamer "City of Chester" from Bombay for Liverpool, has put into Malta with fire in the hold. The surveyor recommends flooding to sea feet.

London, October 15.

MALTA:—A fire on the "City of Chester" has been extinguished. The hold was flooded to fourteen feet. Cargo will be discharged sufficiently to reach the coast of fire.

British Empire Sugar Research Association.

LONDON, October 16.

The British Empire Sugar Research Association has been formed in co-operation with the government department of scientific and industrial research, with the object of establishing an Empire Scheme of scientific investigation of problems arising in all branches of sugar industry.

British Troops.

Landed at Plymouth.

LONDON, October 15.

Nine hundred troops from Mesopotamia and Afghan campaign landed at Plymouth to-day.

Spiritualism.

Archbishop of Canterbury's Statement.

LONDON, October 16.

A lively debate on spiritualism at the Church Congress at Leicester ended in the Archbishop of Canterbury announcing that the Church had not overlooked the subject, which would be considered at the Lambeth Conference in 1920. Steps had been taken to secure enquiry by well-known men and women experts, whose reports would be submitted to the Conference.

Russia

Bolsheviks Begin Evacuating Petrograd.

LONDON, October 16.

COPENHAGEN:—"Berlingske Tidende" reports that General Yudenitch has captured the fortress of Gatchina

and continued his advance towards Krasnoyarsk and Zarskoye. The newspaper at Helsinki declares that the Bolsheviks have begun evacuating Petrograd, the army having refused to fight.

Position in Russia.

Allied Coercive Measures.

Request to Neutral Powers.

PARIS, October 15.

The Supreme Council sent on the 9th instant a Note to Germany and certain Neutrals asking for collaboration in ensuring the blockade of Soviet Russia, deciding not to publish the note until the replies were received.

German Reply to the "Entente".

The Foreign Affairs Committee of the German National Assembly met on the 14th instant and considered the nature of the reply to the "Entente." The Secretariat of the Peace Conference has already received replies from several Neutral Powers.

Fighting in Russia.

Red Army Defeated.

LONDON, October 16.

A "Times" telegram from the Eastern Front, dated the 12th instant states that the Red Army in Eastern Turkestan has been surrounded and compelled to surrender unconditionally. The prisoners number 33,000.

Anti-Bolshevik Success.

LONDON, October 15.

COPENHAGEN:—Colonel Bermond's Army has crossed the Dvina at Kutan and intends to capture Riga by a turning movement.

Lettish Position Secure.

LONDON, October 16.

A Lettish "communiqué," dated the 15th inst., says:—Our situation is secure. We have fought our way across the Dvina and operations are now developing favourably for us.

Collapse of Bolshevism Certain.

LONDON, October 18.

With encircling on the enemies and intensifying on the pressure, the collapse of Bolshevism which has long been forecasted seems at last to be rapidly approaching. It is authoritatively pointed out that General Yudenitch is working in close touch with the Allied representatives and with General Denikin and Admiral Kolchak and that all the three leaders have consequently rejected overtures from Germany. General Yudenitch issued a "communiqué" yesterday confirming captures of prisoners and trains in the operations preceding the capture of Velosovo, and adds that a Bolshevik brigade was wiped out in the direction of Luga, while with the object of driving the Bolsheviks from the Baltic, another offensive has been opened northwards of the main drive, whose immediate objective is Gatchina.

Position at Riga.

A telegram from Helsinki reports improvement in the position at Riga, where newspapers are re-appearing and the number of volunteers is increasing. The Allied representatives are still in Riga.

The Allies Decision.

A telegram from Paris says the Council has decided to send an Allied Mission to the Baltic States immediately the repl. of the German Government to the last Allied Note is received.

Trade of Petrograd.

LONDON, October 16.

It is announced in Helsinki that the North-West Russian Minister of Commerce has arrived there with a view to obtaining Finnish goods, which will be needed in Petrograd when it is re-occupied.

Situation Reviewed.

SIMLA, October 18.

The following telegram, dated the 15th instant has been received by the Associated Press.

NORTH RUSSIA.—The enemy is still retiring on the Oleg front. A Bolshevik counter-attack, east of the Volokna railway, was repulsed with heavy loss.

WEST RUSSIA.—The report of the capture of Riga by the Germans is not confirmed. The Russians on the front of the north-west army have captured Yamburg and Luga, and hold the railway from Ploosnach-Srugibskaya through Luga to Moshinskaya inclusive. On the Alaburg-Gatchina Railway the Russians have captured Velosovo and Kykerino, 16 miles south-west of Gatchina. The Estonians are co-operating on the sea coast in this general advance. At the taking of Velosovo one Russian division captured 1,000 prisoners, 9 machine-guns, 40 trucks and an armoured train complete with four guns and 15 machine-guns. Another division took 500 prisoners west of Pskov. The Bolsheviks have been pushed back five miles on a 15-mile front. Pskov is being bombarded. The Reds are retiring hastily eastward along the whole front. South of Luga the Poles crossed the Dvina river near Polotsk, but were driven back again.

SOUTH RUSSIA:—On the left flank the volunteer army has taken Oznigov, and the advance is continuing towards Gomel, and northwards from Dmitsovsk, which has been captured. In the centre General Denikin has captured Orel, 200 miles from Moscow, with several thousand prisoners, many guns and much material. The troops were received with enthusiasm by the inhabitants. The volunteers have occupied the Orel-Yelst Railway line for a distance of 50 miles east of Orel, and have captured Gafskaya junction, north-east of Voronez. During the operation around Voronez, General Denikin has captured 22,000 prisoners and claims to have entirely destroyed the 7th Soviet army. In the right centre volunteers are advancing north-east of the Don from line Voronez, Kalachust, Medvedevskaya, and Ikaya.

EAST RUSSIA:—The offensive continued a whole front with success. Admiral Kolchak has the Tobol river from 50 miles north to 40 miles Kurgan. The Bolsheviks are still holding Yalutorovsk in order to cover their retreat one of the river Tobol.

What Would Happen After Bolshevism Collapses?

Attitude of Allies Policy Towards Russia Demanded.

LONDON, October 16.

All newspapers are demanding authoritative explanatory statement of the policy with regard to Russia, especially in connection with the Allies' precise relation with the various "White" Russian armies and Baltic States and also with relations of these armies and States with each other. The question is asked, what will happen when Bolshevism finally collapses? Will it influence behind the New Russian Government or Governments be German or Allies?

Manchester Guardian's Appeal to Lord Robert Cecil.

The "Manchester Guardian" appeals to someone in high position commanding the respect for example, Lord Robert Cecil, to speak a few words of Truth and honesty about such important matters.

Bolsheviks Driven Every Where in East Russia.

Reduced to Strict Defensive Line.

LONDON, October 16.

The latest authoritative news regarding South Russia shows that Denikin's extreme left has taken Chernigov and is advancing northward along the east Dnieper towards Gornel. The right centre has crossed the Don on two hundred mile front from Voronezh to eighty miles northwest of Tsaritsyn, driving back the Bolsheviks everywhere north eastward and northward in East Russia. Owing to the demands of other fronts, the Bolsheviks are reduced to strict defensive line behind the Tobol Line.

France

The Peace Treaty.

Date of Becoming Operative.

LONDON, October 15.

PARIS.—Although three great Powers have ratified the Peace Treaty, it will not be operative until the representatives of the ratifying Powers sign "the peace verum," establishing the fact that the ratification has been deposited. This ceremony will take place at the Quai d'Orsay and soon thereafter, the League of Nations will become a "fait accompli," and the Reparation Commission will be immediately constituted to determine the German indemnities, dates of payments and other details.

French Elections.

LONDON, October 16.

PARIS.—The Chamber fixed the elections for the 16th November, after passing a vote of confidence in the Government.

Best Strike Ended.

LONDON, October 16.

The Best strike has ended.

Air Traffic.

International Convention Signed.

LONDON, October 14.

PARIS.—The Plenipotentiaries of Thirty Allied Powers signed yesterday the Convention regulating to future conditions of Air traffic.

America

The Cotton Conference.

Question of Financing Imports.

LONDON, October 15.

NEW ORLEANS.—At the Cotton Conference to-day, delegates to the Banking and Credits section stated that British, Scandinavia and Spain were able to finance cotton imports without assistance, but Italy, France and Belgium needed aid. Speakers blamed every group handling textiles from the field to the loom for damage to cotton. The British delegation contended that bunnies in wrapping and compressing American bales caused heavy losses in transit.

The Air Convention.

America's Refusal to Sign.

LONDON, October 16.

WASHINGTON.—The United States has refused to sign the Air Convention on the ground that it does not protect certain American patent rights.

Germany

German Ships in ports.

Allied Demand for Surrender.

LONDON, October 16.

PARIS.—The Supreme Council has drafted a Note to Germany demanding handing over to the Allies of German ships ceded in war-time to Dutch companies and ships at present in German ports.

Obituary.

LONDON, October 17.

BERLIN.—The death is announced of Wilhelm von Siemens, a well-known firm.

Poland

Polish Ceded to Poland.

Compelled to Evacuate.

LONDON, October 14.

The Council yesterday instructed

the Polish Commission, which is presided over by M. Jules Cambon, to take steps to ensure the execution of Articles 100 and 104 of the Versailles Treaty, concerning the evacuation by Germans of territory ceded to Poland.

Ireland

Irish Problem.

Visit to Dublin.

LONDON, October 16.

Mr. Macpherson and Lord Birkenhead have arrived in Dublin. It is understood that the Lord Chancellor's visit is connected with the Government's desire to find a solution of the Irish problem.

Hungary

Desire for Restoration of Monarchy.

LONDON, October 16.

Budapest.—The Premier, Mr. Freidrich replying to the deputation of the New Royalist Party, declared that he was convinced that the overwhelming majority of the people desire restoration of monarchy, but the decision on this point and on personal aspect should be decided by the nation.

Spain

King of Spain.

Visit to France.

LONDON, October 14.

PARIS.—The Havas Agency states that the King of Spain will come to France this week-end and will be the guest of M. Poincare in Rambouillet Castle. The King will visit Verdun and the French battle front.

Japan

Japan's Fledges.

Alleged Breach of Faith.

LONDON, October 15.

WASHINGTON.—In the Senate, Mr. Lodge charged Japan with breaking the pledges regarding China and Korea violating the policy of the open door and destroying foreign commerce in Manchuria and Korea. He asserted that all Japan's promises to return Shantung were marked by a vital omission, namely, definite date of withdrawal. He declared that Japan was steeped in German ideas, and would ultimately use the man power of China militarily and threaten Europe. He declared that the Shantung award was morally indefensible and urged the adoption of amendments to the Peace Treaty, returning German rights in Shantung to China instead of to Japan.

China

Chinese Labour for Canada.

LONDON, October 15.

PARIS.—Four thousand Chinese labourers have sailed from Havre for Canada.

The Disabled "Otaru-Maru."

Salvage Hopeless.

LONDON, October 15.

TOKYO.—The master of the steamer "Otaru Maru," which is ashore on Ras Alula, Somaliland, cables that the vessel is full of water and the bottom seriously damaged. Salvage is hopeless.

General

Airman's Speed Record.

LONDON, October 14.

PARIS.—The airman Jansen completed yesterday in less than 65 minutes a course of 118½ miles.

LONDON, October 15.

Lloyd's Register states that 2,800,000 tons of merchant shipping were being constructed in the United Kingdom on the 30th September, an increase of 293,000 tons, compared with the 30th June. A feature is the increase in the number of bigger ships being built, and 5,232,000 tons are being built abroad, of which 2,584,000 are under Lloyd's Register.

LONDON, October 15.

NEW YORK.—The backbone of the harbour strike is broken. Longshore men have voted in favour of resumption of work, and other strikers have accepted the terms.

LONDON, October 15.

WASHINGTON.—The Senate Commerce Committee has recommended the Legislation penalising the Railway strike.

LONDON, October 18.

In connection with the Church Congress at Leicester, which closed yesterday, a Christian Reunion meeting, addressed by the Anglicans and Non-Conformists was held last evening, at which 3,000 were present, the Bishop of Peterborough presiding, acknowledged the helpfulness of the Non-Conformists to the Congress, and prayed that the day might soon come when they would be one in spirit. The Christians of this country had wholly changed recently. Instead of the will to differ, there was now the will to agree. The Revd. Carnegie Simpson offered the Congress the greetings of the Presbyterians and declared that if practical step towards reunion were not taken within a reasonable time, a reaction might arise in Non-Conformist churches.

LONDON, October 14.

The Shah will be the guest of the King from the 31st instant to the 4th November.

కాలిఫర్ను సభలు.

శీర్షిక.

పార్లమెంటు విడుదల జరిగినది. కొన్ని కాలిఫర్ను సభలు ముగించబడినవి.

రంగూను.

కళ జరిగినది. 5000 మంది మహమ్మదీయులు సభకు వచ్చిరి. చాలమంది కాలిఫర్ను లైబ్రరరీలు కాలిఫర్నులు మాని వేసిరి. చెన్నపురి వాస్తవ్యులను ప్రతికారంబంధియు నగు నొక హైందవుడు కరివెట్లయందును నుపస్థానించిరి. అల్లరితెండ్ల నుత్సాహంతో కార్యక్రమము కొనసాగించబడినది.

లక్నో.

నమ్మడిగా సభ జరిగినది. మహమ్మదీయులకు సంకల్పి కరముగా ఉర్దీ నమస్కరు సంధిసభవారు పరిష్కరించు వరకు మహమ్మదీయుల ఆందోళనలకు సంతాపమును కల్గ నేరదు గాన ప్రస్తుతము సంధి పుక్తములతో చాల్వానవలె నని మహమ్మదీయులకు వల్లిడి చేయబడ వారితోను వారు క్రింది యాద్యోగులకు క్షమాపణ చేయవలె నని తీర్మానము చేయబడినది.

బొంబాయి.

నాకింతయును సపు యున్నానని గారి ఆధ్వర్యక్రింది ద మరయునధ గ్రాంటుకోస్తున్నది. ఉర్దీనా ప్రాజన్యులను గూర్చి పరిష్కరించు మహమ్మదీయులకు క్రింది మూలముగా నుండవలె మహమ్మదీయుల తరఫున సంధి పుక్తములను చాల్వాననాడవని తీర్మానించబడినది.

దుమ్కా సిరి.

విశ్రమించివారి ప్రయత్నములు

వ్యాధికు, ఆక్టోబరు 15:—సోవియట్లు దుమ్కాకు మట్టించుటకు గూర్చి 2వ తేదీన ఉన్నతసభవారు జర్మనీ కొక నోటువేసిరి. కొన్ని కలెక్షన్లతో నుండవలసి, క్రతుత్తరములు వచ్చినవెనుక గాని దాని ప్రకటించ నలదని వారు నిర్ణయించిరి.

విశ్రమించివారి జర్మనీ క్రతుత్తరములను.

జర్మను నేవ నలు ఎనలీ తాలూకు విజే వ్యవహార నిర్ణయ నుఘమువారు 14-వ తేదీన చూచేవయి విశ్రమించిరి. ఇది చరి క్రిత్యత్తర వివాదకు నను సంగతి తాలూకాదిరి, కలెక్షన్లతోను క్రిత్యత్తరములను విశ్రమించుట వచ్చినది.

దుమ్కాలో యుద్ధము.

లండను, ఆక్టోబరు 16 - 12 వ తేదీన కూర్చురంగము నుండి ట్రెక్కువలతో క్రిత్యత్తర కలెక్షన్లు. కూర్చురంగము దేశమందలి రెడ్డు ప్రెస్టులను రుమ్మనె క్రతుములు చుట్టుముట్టెను. తగవారు వెంటనే కలెక్షన్లువచ్చిరి. వారిసంఖ్య నుమారు 88,000, బోవిక్కుల పరాజయము.

కొకను పోగను, ఆక్టోబరు 15 - కూర్చురంగు లేవునల్ల కర్మము లెర్నాండ్లెట్టుగారి ప్రెస్టుము ట్రెస్టువానిని చాటెను. వారు రీగాను మట్టించుటయనని మాయచున్నార.

లెట్టుల సిరి.

లండను, ఆక్టోబరు 16 - లెట్టుల 15 వ తేదీ క్రతుములు: మా క్రితి భద్రముగనున్నది. మేము క్రతువులను కరుములు ట్రెస్టువానిని చాటితిమి. ఇప్పుడు క్రితిగతు లన్నియు చాల ఆనుకూలముగ మారుచున్నవి.

బోవిక్కులు వివాదముందును నిశ్చయము.

లండను, ఆక్టోబరు 18:—చుట్టుకలెక్షన్లు క్రతువులు మూగుటయొ, క్రితిదాల విజేవముగ నుండుటయు నుండుట వలన ఎంతకాలము నుండియో ననుకొనుచున్నట్లు బోవిక్కులకు ఆనునానములు మతి క్రితికనుగ నాన్నుచును మున్నది. యూడెన్చి నేనాని విశ్రమించిరి ప్రతిగతులతో గలగ్గి మెలసి తుచేయు చున్నాడని తెలిసినది. దెనికను, కొల్లాకు నేనానులతో నుండవారిన్యోగముగ వని చేయుచు న్నారు. జర్మనుల సహాయమును వారు ముగ్గురు నిరాకరించిరి. నిన్నటిదినము పట్టుకొనబడిన నైకుల సంఖ్య నను మొనకే యనియు, లూనాదిక నొక బోవిక్కు దళము నొకంజేయబడినయొ, గాచిగాను పట్టుకొనుట క్షుత్తర మందింకొక ఆనుకూలము మారంభ మయ్యెననియు జనరలు యూడినిచ్చిగారు ప్రకటించిరి.

రీగాసిరి

కొకను పోగను, ఆక్టోబరు 16 - పార్లమెంటు సభలు రంగూను:—గార్మితి కొంచెము నయముగ నున్నది. వార్తాపత్రికలు మరల క్రతువులను చుట్టుచున్నవి. చాలమంది సంఖ్య పెరుగుచున్నది. విశ్రమించిరి క్రితిగతు లింకను రీగాలో నున్నారు.

సేవ యొనరించుపలకా, స్త్రీలకు గృహము. దేశ మనగా గృహముల సముదాయముగాని నేరేమియు గాదు. బిల్లు దేశము నకు పీఠము నేయుటకు గృహమునవలెనేయుట అవ్యక్తము కాదు. కొంతమంది వికలభువులు, మొదలగునారు పురుషులకు తొడై ఆవిధమైన దేశ సేవ యొందుచు నేరేమిప్రదానముల నుకె సంపాదించు దేశమలెడ. కాని సామాన్యముగా మనముందరి విధియు గృహమునందే కలదు. బహిరంగముగ్రుణలలో పరిచే యుటతో పోల్చినయెడల గృహకృత్యములు సరిగ నిర్వహించి దేశమునకు పీఠ మొనర్చుట అంత గొప్పగా కనబడకపోయి నను దైవార్పణము ననుసరించి మనకిదియే ముఖ్యవిధి యయినందున, దీనిలోనే మనము మన వివిధవిధులకు గ్రహుకీర్తి నెరవేర్చి కృతార్థత చెందవలసియున్నది.

జూబులు

I

ఇకపూయెంజా జ్వరము.

అయ్యో, మదరాసు పూజాకట్టలమలయందు జరిగిన అయ్యోయ్యో తాపకర్మలలో బంగారు పెండి పరివరమును పుష్పకాను నర్తకికేటలను పొందిన అఖండం శ్రీరామకృష్ణ గారు 20 దినములనుండి పవజ్యముచే మిక్కిలి బాధ పడుచున్నాడు. ఈ గ్రామమున వాహుపాపించిన అయ్యోయ్యోయ్యో తాపకర్మలను జరిపించి రోగుల కారోగ్యము కలిగించి అమృతవాస్తు చేయి, పశుపాపకారకము లయి, ప్రఖ్యాతి పొందినవాడు. 10 దినములనుండి చికిత్సలమూ మూయబడినది. కా కృష్ణగారిని చూడవచ్చిన బంధుమిత్రులు మిత్రులబాధ యెట్లున్నదని ప్రశ్నించగా వారు "నేనుభవించెడి బాధకై నావల విచారము లేదనియు, నాచికిత్సలయం దెంతో లక్ష్యము గల విక్రమతను నిమగ్నమగు రోగులకును నే నిపుడు వైద్యసహాయము చేయజాల కుండుటయు, చికిత్సలయందు మూయబడుటయు నాకర్మకారణముగా నున్న" దనియు నెవ్వరిని కిరీమకృష్ణుని కిలావకృష్ణ మైయున్న నుకరణారము వదలలేదు వీరిముఖవద్దమెంతయో వాడియున్న ను కేయ్యించి లేచుటకును మాటలాడుటకును కైలేకయుండినను వీరికి అయ్యోయ్యోయ్యోతాపకర్మలయందును మిత్రులయందును, రోగులయందును గల గాఢభావము మిత్రము వలన దగిలి కాదు. వీరివీరిమును ధనమును నాయ్యోయ్యోయ్యోతాపకర్మలయందును భవజ్యములందును వినియోగించుచున్న తేజోవారిత్వపు లగు శ్రీరామకృష్ణగారి సత్కేయ్యపు దలి కీమకర్మలను నాకర్మకర్మలగా నొనరించి రక్షించు గాక!

తెలంగా, బికపాడుడు.

II

దేశీయమహాసభ

అయ్యో, ఈ సందర్భము తేజోవారిత్వ అమృత సత్కేయ్యపు జనత విశ్వయందు మన దేశభక్తుల సజ్జత పల్లెదయినది. అసభకర్మలను యెన్నికలలోకూడ మనవాయుకుల కడుబాగూతలో మెలకెదరని నానమ్మకము. మన నాయకులకు వెలియని విషయములేవు. అయినను నేనా విషయమై వ్రాయ సాహసించితిని.

తేజోవారిత్వ లక్షణము గలరు. తేజోవై ఆ ర్థకృష్ణము తేజోవారి మహాసభలు గలరు. తేజోవారిత్వ ధనధాన్యములు తేజోవారిత్వ కృషిపరమ వారసత్వము గలరు. కాని తేజోవారిత్వ కునిములులాలై స్వతేజోవారిత్వ మామలకు బాహ్యులయి కార్యాచరణలలో నున్నను ఇతర తేజోవారిత్వలను తేజోవారిత్వ కేంద్రములందు మిత్రమే గలరు. వారిలో ముఖ్యము తేజోవారిత్వ లాలాజపతియై, శ్రీ యోగ అరివిందభాషి, లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకు గార్లును, మహామృత్యు సోదరులలో మహామృత్యు సోదర వారిత్వగార్లుగలరు. వీరిందగుడి తేజోవారిత్వలను, మనయాక యములను నిర్భయముగా వెలియచ్చగలుగు. అట్లు "ప్రభా కేయ్యములకు ఖండితముగ తెలుపని లోపమునకు ఫలితము వెంటనేగనట్లు చున్నదని" తమరు చున్న సోమవారము 18 వ తేదిని ప్రతికలో తెలియజేసిరి.

కనుక అట్టివారిలో ముఖ్యులగు మనకరకాళము గల వాడునుగు లోకమాన్యతిలకు సభ్యులనిగా నెన్నుకొనుట ముఖ్యమని నాజ్ఞాపించెను.

మనవిద్యుత్తధర్మము నెలవేర్చుకొనటకై మనవిద్యా సము జాప్యము, మన యాత్మగౌరవము నిలుపుకొనటకై, వివిధరాష్ట్రోపసంఘములు లోకమాన్య సేకరణముగా సభ్యులునిగా నెన్నుకొనెదరని దలంచెదను.

బరంపురం పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తి.

III

గ్రామోద్యోగులు-పారంపర్యపుమాకు.

అయ్యో, గ్రామోద్యోగులలో అభ్యుదయము, మణి గాదు, ఉద్యోగులకు పారంపర్యపు మాకులేందున అని మనమై నాకు లోచన యాక్రింది సంతులన విశదతయై తోచుచున్నాడు:—(1) 1881 సం॥రపు 63 రిగ్యులేషను అను బట్టి నందుకాలమున గ్రామ యస్టాబ్లిషమెంటులో చేరిన అన్ని రిగ్యులేషనుల వారికి (అభ్యుదయము, మణి గారులకు) కూడ

పారంపర్యపు మాకు ఉండెడిది. (2) ఇదిరద్దుపడి 1895 సం॥ రము నెం 8 రు అట్ట అమలులోకివచ్చిన తరువాత కయ్యెందుకు రిగ్యులేషను యద్యోగములు (అభ్యుదయము మణి గారు లకు) గాక రిగ్యులేషను యస్టాబ్లిషమెంటు గ్రామోద్యోగులకు పారంపర్యపు మాకు ఉండినారు. (3) అదేమిటాను బి. యస్. బి. 186 క్రమమున కొన్ని అభ్యుదయములకు మాత్రము పారంపర్యపు మాకు కలదని వ్రాయించినారు. అని యెట్టిమాట:— ఒక గ్రామమునకు పారంపర్యపు మాకుగల ఇద్దరు కరణము లుండి బిజనలో నొకరు మోడీ కరణముగాను, రెండవవారు అభ్యుదయముగాను అచ్చాయంటుమెంటు అయ్యోయ్యో అట్టి అభ్యుదయమునకు పారంపర్యపు మాకుకలదు. B. S. O. 156 య ప్రకారము పారంపర్యపు మాకుగల అభ్యుదయము లుండుట మిక్కిలి అరుదు. గ్రామయస్టాబ్లిషమెంటులో ఇన్ని విధములుగా పారంపర్యపు మాకు ఉండుట న్యాయము కాదు. (4) పారంపర్యపు మాకు గ్రామయస్టాబ్లిషమెంటులో చేరిన అభ్యుదయము మణి గారు పుర్యోగముల కిచ్చి రిగ్యులేషను అన్ని రిగ్యులేషను గ్రామ ఉద్యోగులకు పారంపర్యపు మాకు ఉండెడి యున్నది, ఆ యస్టాబ్లిషమెంటులో నే పయ్యెందుకు రిగ్యులేషను యద్యోగములకు పారంపర్యపు మాకులేదుగా చేయవలెను, గవర్నమెంటువారి న్యాయము కాదు. (5) 1895 సం॥ రు నెం 8 రు అట్ట ఇపుడు సవరణకానై యున్నది. ఇరకా లమునందీయున్న పారంపర్యపు మాకు తీసివేయబడదని గవర్నమెంటువారి ఇపుడు మనము ప్రార్థించుచున్నాము. గాక అన్ని రిగ్యులేషను యద్యోగములలోవాటు అభ్యుదయము మణి గారు ఉద్యోగములకు కూడా పారంపర్యపు మాకు ఇచ్చివేయని దిట్టలో సవరణ చేయబడుట గ్రామోద్యోగుల సంఘము కరణము నొకమిటాను తయారుచేసి గవర్నమెంటు వారికి పంపుచున్నది ఈ విషయమైకూడ పానెరి మెంబర్లకు అద్యయము ఇయ్యవలసిందయి కాననసభ మెంటుకలము నకు గ్రామ పుర్యోగముల సంఘము కరణము అద్యయము ఇచ్చే నిమిత్తము వెళ్లు రాయబాతులకు కూడ సంకతి విశదపరచి వలెనియు కోరుతున్నాను.

అవసరాల కుమార సుబ్రహ్మణ్యము
లింగంపల్లి, వెంకటేశ్వరం లో: అసిస్టెంటు కరణము.

IV

కోససీమ గ్రంథాలయములు

అయ్యో, ఈమధ్య కోససీమిదిగో నేను కోససీమలో సంచరించవలసి వచ్చి కాయగూరలు గిల్లి ఆకాపైర తోపుల జూచినను, ఆ ప్రవృత్తివైపునకు గాంచినను, అచ్చెళ్ళుగల గాక మానడ. నేయే! ఆ ప్రవృత్తివందనకు మన చెప్పినప్పుడు. పాలగుమ్మి కామయ్య, అశ్వగారి విన పుచ్చకాళ్ళు చూపు గు విద్యవ్యవస్థలకు జన్మస్థానము ఇదే. పూజనివ్యా విధానధాటి కాగలే ఆ సంస్కృత భాషామతల్లి ఈ చల్లని కృత్తచ్ఛాయల దలదాచుకొన్న తేజా యను సంతయు ఆ పేరము మున్నగు గ్రామము వీక్షించిన వారలకు కలుగక మానదు. ఈసీమయం దందలు లక్ష్యపుత్రులే; లక్ష్య సర స్వపు తిరువురికై సర్వోపాధ్యక్షుల రాగముతో కర్ణిలుచుండిన చెప్పుటలేకయోగి కానెందు. కాని ఆ ప్రవృత్తివందన వెళ్ళడకాచినను గ్రంథాలయోద్యమము తేజోవారిత్వముగా వర్ధిల్లుచుండ, ప్రవాతమునం దది కడు పీనస్థితియందుండుట కడు కోపనీయము. కోససీమ కంఠకు నాద్యస్థితి రెండు మూడు గ్రంథాలయములు గోచరంబాయెను. అయినను నాద రణ లే: కిధిభాగ్యలో నందుకు కడు చింతనీయము. ఆ ప్ర వారాక్రియ విరివిగా వ్యాపించుచున్నుకామమున, నా దరదృష్టమవలన, ఆ ప్ర వ్యాప్తి ప్రతికలు చూచుభాగ్యము నాకానందారములో గలుగలేదు. కొందలు యంతు లక్కడక్కడ నుత్సాహపురుగులై యున్నను, అన్యసాహాయ్యము లేకుండుటచే మిన్నకుండిరి. ఆయలాపురము, మూగడ, గ్రామములలో కొంతవని జరుగుచున్నను, విస్తారవైకల్యము గల్గిన కోససీమలో నీ యద్యమము బయలుదేర కుండుట విచారణీయము. అగ్రణ్యులగు లక్ష్యపుత్రు లక్ష్యముండి చూచుట కింపుగా నుండు గ్రంథాలయములు లేకుండుట కోససీమ వాసులకు తగదు. వీరుచేయు ధనకృషియలో నీ యద్యమ మునకు కృషియమయ ధనము బహుస్వరూపముగా నుండును ఈ సీమలో ననేక తాళకరగ్రంథము లున్నటులు నిశ్చిది. పుర్రెకర్రలో కాగర్ల నరసింహం గారివద్ద భగవద్గీత యం తయు, తాళకరములవిద లిఖింపబడి రుద్రాక్షకాయలకై కత్తిరించి, రుద్రాక్షమాలగా తయారుచేయబడెను. చూచుట కానందముగా నున్నది. వేరు వేరు రాబడి వచ్చుచున్న లక్ష్య పుత్రులనేకలుండి తద్దాపునమున గోక గ్రంథాలయము లేకుండుట న్యాయముగాదు. గ్రామము కోససీమకు మధ్యకు అలకాపురివలె నున్నది. అట్టిగ్రామములో, కోససీమకంఠ

కోక మాతృక గ్రంథాలయమును నెలకొల్పి తమ సీమవాసు లకు మాద్యధర్మముగా నుండి, ఆంధ్రజాతీయమందు కోససీమ గ్రంథాలయముచేత ప్రఖ్యాతి గడించుటలుచేయ తద్దాపున వాసులు ప్రార్థింతులు. ధనభాండాగారములని చెప్పుకొనబడు చున్న తదితర కోససీమ గ్రామములలో గూడ, నీ యద్య మము త్వరలో వృద్ధిగాంచునది. సకలప్రయత్నము లొనర్చి ఆయా గ్రామముల ప్రార్థింతులు.

కోససీమ, పోతానగడ నరసింహం.

V

నిమ్మనాతులు.

అయ్యో, ఈమధ్య పితాపురం కర్ణాష్ట్ర కొత్తపల్లి గ్రామమున శ్రీరామ చెలికాని లత్సారాపుగా యాధిపత్య ముక్రింద జరిగిన సభలో నిమ్మనాతులధర్మమును గురించి మాన్మేహితులలో నొక యభ్యుదయించిరి. ఆయ పూర్వము నుండియు నిమ్మనాతులవారు నీచముగ చూడబడెదని చెప్పిరి. దానివై అభ్యుదయ తమ అంత్యోపన్యాసమున పూర్వ మెప్పుడును నిమ్మనాతులు నీచముగ చూడబడ లేదనియు, వాల్మీకి పంచముడై యుండియు విద్యా గరిష్ఠుడై అగ్రణాతి వారికంటె కూడ నెక్కుకు పూజ్యుడై అశ్వముగ కీర్తిగ డించెననియు, రంతివేపుడు తాను తుదాద్యయులకు పితానా పీడితుడగు సుక పంచమునకు తాను వ్రాపు ముసరుంబుల వ్రా వనిచ్చి దప్పి తిచ్చిననియు, కాళిలో నెక్కడనో సర్వకాతుల వారికిని ప్రవేశార్హమును దేవాలయ మొందుగలదనియు ఉదాహరణలనిచ్చి భిన్నాభిప్రాయు లెరి. నేక ఉపన్యాస కులలో నొకనిని గాకపోవుటచేతను, అభ్యుదయ అంత్యోపన్యాసముతోనే, కాలాతీత మగుటచేతను నాయభిప్రాయ మును బహిరంగపరిచి మన్నితరు ఉపన్యాసమును బలపరచు టకు వీలుచిక్కిమి కృతికామఖయన తెలుపుచుంటిరి. "పూర్వ మెప్పుడును నిమ్మనాతులవారు నీచముగ చూడబడలేదు" ప్రాచీనులగు రామాయణ, భాగవత, భారతాదిపురాణగ్రం థరాజములయందుగాని, మధ్యయుగ చక్రము లందుగాని, నా అల్పజ్ఞానము ప్రసరించినంతవరకు ఎందునకు నిమ్మనాతు లంట రానివారుగాక గౌరవనీయులై మనకుండు స్వేచ్ఛ తెలిపిన యందుకు వారికున్నట్లు గన్నట్లుకు. (2) "వాల్మీకి పంచము డయ్యుడు నెక్కుకు పూజ్యుడు....." వాల్మీకి అభ్యుదయ నెలవిచ్చివట్టుపూజ్యుడును వందనార్హుడును అయినట్లు నాకును సమ్యకమే. కాని ఎక్కడనో రుద్రసాదియై జన్మించి తననక ప్రభావముచేతుడై "పాపశేషమున చందాలక్ష్మము సిద్ధించు ను" అని మనవు చెప్పివట్టు పంచముకాలియం దుద్భవించిన వాల్మీకిని నొక్కని తారాగణముతేజోని పంచముకాలి వారం దయకు వాల్మీకినిరలె విద్యాలాపములనియు, పూజ్యభావముతో జూడబడిన చెప్పుట సమంజసమగునా? "8 రంతివేపుడొక పంచమునకు పితానాకాంతికి నీరంబులనిచ్చె" శ్రీకారు చెప్పి నట్లు రంతివేపుడు పంచముని యెడ అదరభావమును చూపిం చినమాట వాస్తవమేకాని రంతివేపుడట్లు చేయుట యాతని కణకారసమును వదాన్యతకు వెల్లడియగుచున్నదిగాని జాతి భేదములేనట్లు చూచుచుండుటలేదు. కాన ప్రస్తుతాంశము నకు రంతివేపురి ఉదాహరణ మయ్యుక్తమని నాయభిప్రాయము. "కాళిలో నెక్కడనో సర్వకాతులవారికిని ప్రవేశార్హును దేవాలయ మొందుగలదు" లత్సారాపు గారు వాల్మీకివట్టు కాళిలో అట్టివేవాలయముండిన నుండరమ్మను గాని ఆకాళివేవాలయముతో ఈదగునట్టిము, కానకంటె పూర్వీకములగునట్టిము వేవాలయములయందు అట్టి యాచారము లేకపోవుటకు కారణమేమై యుండునో? అయినను గాక అనాదినుండియు నుద్భవమైన తిరుకతి వేవాల యమున కిభోభాగమున పంచములకు ప్రత్యేకముగ పూజాగారము గలదు. శ్రీకారు నెలవిచ్చినట్లు పూర్వమునం డియు పంచములయందు గౌరవభావమే యున్నయెడల వారికి ప్రత్యేక భవన నిర్మాణమునకేమి హేతువో ఈ వై నుదహరించిన విషయములందును గుణగుణములకు పరికిలించి భారము పాతకులకును నిమ్మనాతులధర్మమునకై పాటుబడు మహాప్రణామములకును కార్యకర్త శ్రీరామ చెలికాని లత్సారా పుగారికిని విడది నేనింకటితో బంబించుచున్నాను.

గోస పిర్రాట్ల సత్యనారాయణ శర్మ.

మహానాథ సంక:—కృష్ణాజిల్లా గవ్వవరము తాలూకా ముడునూరు గ్రామములో 22-10-19 బుధవారము లగాయతు ప్రతి బుధవారము సంక జరుపుటకు గ్రామముల రిక్తానియ కొన్నారు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్." **Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."**

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మందిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మున్యసిపలువారు పల్లికు వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్,
తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

889

మదరాసు

(ప్రకాశమొకటి గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

వేసవి మిడిఎండ

తీవ్రమైన నుండి నగరమున పీఠులలో ధూళిచేగుచు జననమృత్యుముగ నుండి చల్లనిగాలి కాధారము లేని తీరణమున వాయుచలనమే లేని కాలమున కనలుముసి కొంతకాలముండి

ది ల్ కుష్

సుగంధమును చూరగొనుచు ఆ నువాచన! మీకు నవనవోద్యాన సందారానందమును స్మరణకు తెచ్చి ఆభూర్వ స్వప్నములను కలిగించును. కావుననే యెల్లవారును

ది ల్ కుష్

సీసాలను తమ అలంకార పేటికలం దనుకొందురు.

(1299)

ది ల్ కుష్

ఆభూర్వమును సౌఖ్యమును అమందానందకరమును సుగంధమును కలిగించును. సర్వాలంకారములకు నిది వాయక మనీ. కలలును, సోమయోజనీవరత్నమున తెలియగోరువారిట్లు వ్రాయవలెను.

కె. ఎన్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 12/286, అప్పాబిలింగు, నైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

నోటీసు.

మదరాసు తిరువల్లిక్కేణి ఈశ్వరదాసు లాలాపిథి 34-వ నెంబరు ఇంటిలో నివసించు చున్న సానా రంగభాష్యంశ్రేష్ఠి అనే నేను ఇందు మూలకముగా అందఱికిని తెలియజేయడ మేమన గా నేను 1919 సెప్టెంబరు 30-వ తేదీని మా తండ్రిగారి నుండి వీడిపోయినాను. గనుక యింతటి నుండి నేను సానా రామానుజము శ్రేష్ఠిగారి కుటుంబమునందు అవిధ క్షమించుకొనుటకు కాను. 1808 ఎన్. రంగభాష్యం శ్రేష్ఠి.

కీర్తిశేషులైన శ్రీదేవగుప్త సన్యాశి రాజకవి రాజగంధములు.

1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము తత్వాచార్యము ప్రతి సంస్కృతానువాదమునకు తెలుగుపద్యము 1-4-0 పారాయణ కృతులములు
 2. మిరాబాయి చరిత్రము శ్రీ హరిభక్తి సుధా రసము ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర ప్రోక్షములు, 0-12-0 భక్తజన కర్షణరసములు.
 3. శతీమణి-శ్రీనీతి కవ్యరత్నావళి: బాలికా పాఠ కాల కర్తవ్యతోపయుక్తము. 0-4-0
- మేనేజరు:—కవిరాజ గంధమాల, చోడవరము, విశాఖపట్టణము జిల్లా. (1882)

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!
సర్కారునందు రిజిష్టరుచేయబడిన నం 258
అనాస్థాపునందు చేవ్రాలుముద్ర గల్గిన రసీదు:—ఈ ముద్రైరెండు మాత్రము గల బాటిలను గొను వారి కివ్వబడును. ఈ మాత్రము నేనిది గుణ మగవడని యెదల ఈశ్వరసాక్షి ఆ రసీదునందు చేవ్రాలు చేసి 1 మా నులలోగా వాపసు పంపితే వెలను వాపసు పంపుతాము. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రొమ్మకట్టి చేయచున్నాము.

గుల్షన్ జోబన్

గుల్షన్ జోబన్.

శక్తిరథము ! భాగుపాన్తము !! శోగనివారకము !!!
ఈ మాత్రము మొదటిదినము ఆశ్చర్యమును గుణము లను గనుటకును. చిక్కినదవుడల బుట్టితేసినిగనిగ మెలుకు జేయను. శరీరమును స్నాత్రిగల్గి వీర్యవృద్ధిచే నుఖిద్ర నిచ్చును. నడుచునొప్పి, వాయువు, క్షీణము, కృష్ణము, దగ్గు, కడుపునొప్పి, ఆజీర్ణము, మలబద్ధత, జ్వరములు, మూలవ్యాధి, మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నచుందలి సారము, శ్రీలవడరము, కాలము తప్పి ఋతువుగలది వీటిని సమూల వాళముజేసి రక్తవృద్ధియు శుద్ధియు జేసి చర్మవంబంధవ్యాధు లను నశింపజేయను. వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0, 8-కి రూ. 2-10-0. రి. ఖ. వెలు. ఏజె. ట్లు కాకలెను. (1728)

దీ గుల్షన్ జోబన్ కంపెనీ, బొంబాయి 3.

The Gulshan Joban & Co., Nagdevi Street, No.3 Bombay.

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair 490

TAKE CARE
LADIES LEARNED
LAWYERS CARE

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool,

Price Re 1/- Postage Extra

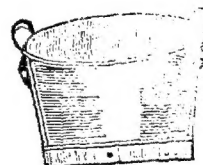
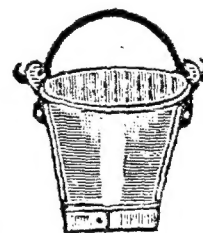
Agents:—

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazaar, G. T. Madras

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Re. 1-0-0

ఆంధ్రదేశ బక్సెట్టు వగైరాలు.

వదరాసు గవర్న మెంటు వారికిన్ని మొదటి గవర్న మెంటు వారికిన్ని మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరాలకు సప్లయచేయు, కొలతపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, త్రాసులు, ఆపీసు పేపర్లు, కంపాటీలు, ముగిసిఫర్ లాదర్లు, వాటి సందచులు, బావుల గిలకలు, చెత్తినేయ బొట్టు నీళ్లు తొడి బక్సెట్లు, స్నానముచేయు బెడ్ బొట్టు మొదలగు యా కర్తు సామానాలు, విజేకపు చుడి రేర్నలి యగు పనివార్లచే,మిక్సిలిబలువుగా

కయారుజేయించి వెల సహాయముగా సప్లయ చేయబడును గాన కలమువారు క్రింది ఆదేశమువారిని విచారింపప్రార్థితులు.

జనరల్ ఇంజనీరింగ్ ప్రైవేట్ వర్కుస్,
(1742 ది 624 వార్) కంట్రాక్టర్స్, నెల్లూరు.

తామర తైలము

దబ్బా 1-కి 0.6-0. పోస్టుఖర్చులు వేటు.

మా కంపెనీ తామరముందు అన్ని తామర మందులవలెగాక చుటుకుగా పనిజేయును. ఎటు వంటి దురదకలిగిన పొడలుగాయుండినను కూడ మూడుపూటలలో మా మందు మాస్సుగలదు.

అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే.

(1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

అమృతము	అమృతములకు శ్రేణులు	జంబీర సాయము	పంచానన లేపము
6 బొమ్మలు 8-4-0	6 బొమ్మలు 8-4-0	6 బొమ్మలు 8-4-0	6 బొమ్మలు 8-4-0
8 బొమ్మలు 1-12-0	8 బొమ్మలు 8-4-0	8 బొమ్మలు 8-4-0	8 బొమ్మలు 8-4-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

వ్యాకింగు - పోటీకథలు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము.

కంటి విలాసము:
వందీట్, మదరాసు.

మనోజయ, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు
55, ఆచార్యుల వీధి, మదరాసు.

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము

ఎస్. బిశ్వానుబ్రహ్మ - సిద్ధస్వర్ణ మకరధ్వజము
(బంగారము కలిపినది)

అతిశ్రేణులు, అతిచవక, మిక్కిలి వరిసృష్టము, సుప్రసిద్ధ రసాయనములు పరిశీలించిరి. వైద్యులు, రాజులు, జమీందారులు, బిడ్డలు, కలెక్టరులు, మేజిస్ట్రేటులు, స్టేషనరీలు, వర్తకులు, ధనకులు, మున్నగువారందరూ చాల ప్రశంసించిరి. మానసిక, మేధో, శారీరక, హృదయాది నరముల వ్యాధులు లన్నిటిని తొలగించుటకు పేరు బడసినది. వీర్య దుర్వ్యయమువలనను వార్ధి క్యమువలనను కలిగిన మరుపును నిస్సత్తువను అలసటను తొలగించును. అన్ని రోగములకును దీనిని అనుపాన భేదముతో వాడవచ్చును తప్పక గుణమున్నది. చాల జబ్బుపడిపోయినవారికి మంచి బలమును కలిగించుటలో నిది అద్వితీయము. ప్రపంచమైన పిమ్మట స్త్రీలకు ముఖ్యముగా నీయ దగినది. పిల్లలకు గలుగు హృదయ మలకోశముల వ్యాధులకు యియ్యదగినది. దీర్ఘ కాలమునుండి యున్నను కురుదును. రోగికి నాడి మందగించుచున్నపుడు దీనిని ప్రయోగించిన మరల బాగుగ తెలివి వచ్చును. ఒకతులము అనగా 30 మోతాదులకు వెల రు 40 లు. 45 మోతాదులకు (ఒక మందలము) రు 60 లు. సామాన్య మకరధ్వజము వెల తులం రు 5 లు. 30 మోతాదుల వెల రు 5. వాడవలసిన విధానము అనుపానము పేరు తెలుగున నచ్చువేయబడి మందుతోగూడ వంపబడును.

ఎడ్వర్డు (సరసపరిల్లా) బంగారముకలదు

చర్మవ్యాధులును, కీళ్లనొప్పులును, సుఖవ్యాధులవలన కలిగిన కీళ్లకట్టును తొలగించును. రక్త మును బాగుగా శుద్ధికరించి ఆరోగ్యమును కలిగించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

నెక్టారు

సెగ మున్నగు వ్యాధులను తప్పక కుదుర్చును. 24 గంటలలోనే బాధ పూర్తిగా తొల గును. స్త్రీలకు పురుషులకును గూడ బాధ ఎంత హెచ్చుగానున్నను 24 గంటలలో స్రావమును తగ్గించును. వెల ఒక సీసా రు 2-0-0.

తామర తేనె-అపూర్వమగు మందు

కీళ్లజబ్బుకు సాటిలేని ఔషధము. మేము పూచీవడి యిచ్చెదము. పువ్వు కాదు మొదలగు వానిని శస్త్రచికిత్స లేకుండానే కుదుర్చును; ఒక వ్రాము వెల రు 1-0-0. టపాలకర్తులు ప్రత్యేకము. వెలల కట్టికి వ్రాయుడు. నర్సిఫిల్టతోగూడ వంపెదము ఉత్తరములు చాల రహస్యముగా నుంచ బడును. మందులను కొద్దిగాకోరినను విస్తారముగాకోరినను గూడ చాల శ్రద్ధతో మెటనే వంపెదము. విలాసము: ఎస్. బిశ్వానుబ్రహ్మ, 231 అప్పరు చిట్టూరురోడ్, బాగుబజారు, కలకత్తా

S. BISWAS & BROTHERS, 231, Upper Chitpur Road, Baghbazar, Calcutta

మిక్కిలి పుష్కలమగు యిండియా తేనెనందు మెదడునకు చలువగలుగుట కును మాంద్యము వదలుటకును బాధకరమైన హెచ్చుటకును కలమెల్లకలం పరిశుభ ముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును ప్రితిపురుషుడును యుఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తలవెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి లీతలనూనెయందు కలవు. మందును పోగొట్టును. కిర్రోజములకు కట్టు వంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. వని మెండ గుటలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషు లకును వెక్కుమందికి మహావశ్యము నొసరించినది.

నేడు ఓని నువ్వయ్యగించుచుండు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జీ 0-5-0 అనాము.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చార్జీ రు 0-12-0 అనాము.

సోల్ ఏజెంట్:

ఆంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

(D 126 W 100)

155, జమ్నామసీడు, బొంబాయి.

పాశ్యపు వేంకటాచలవణ్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధౌషధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలతుల ప్లేగురోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నార. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా. తమయొద్ద నుండేనేని ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధౌషధము వేంకటాచల వారి తామే సంతోషముగ బుట్టగలరు. దినబ్యరము, మాడక నాల్గవ బ్యరములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594)

2. క్రివాస తైలం:—ప్లేగు గడ్డకును, నందుల నొప్పి పొపుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

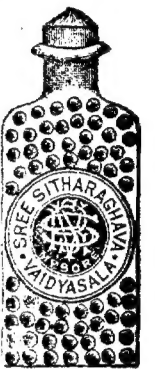
3. వైశ్యానరాసనం:—దీనిని సేవించినపుడినుండి యే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీకభేది, అచిర్ల భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. బాలకుభోదయము:—బిడ్డలకు బలకారి; రియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అచిర్లభేది, కృశత్వము, కడు పుచ్చియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణమయి బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇనాం.

5. లోకామయనార కన్తూరిమాత్రలు:—బిడ్డలకు వయ

స్సు ముదిరినవారికి, బాలింకలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అచిర్లము, కీకవాతం, పార్శ్వవాయము, మలబద్ధం, జ్వ రం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యిం కవనేక రోగములను గుణముచేయును. (801)

250 మాత్రలు గల సీసా	0-4-0
తపాము కర్మతో 5-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-18-0
" " 25-కి	5-8-0

పతి ఔషధముతోగూడ అనుపానము తెలిగున పంపబడును. శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

వాలంటీరు సిగరెట్లను మాత్రమే వాడుదు.

బజారులో యున్నట్టి రకము లన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలైనవి. 6000 సిగరెట్లు (కది, పదిగా పాట్లుము కట్టబడి యుండు) నిండుపెట్టె 1-కి వెల రు 75.
8000 సిగరెట్లు (అతేమాదిరి పాట్లుము కట్టబడి యుండు) సగముపెట్టె 1-కి వెల రు 87-8-0.
పెద్ద కంపెనీలకు, వ్యాపారస్తులకు కమిషన్ భారా శముగా నీయబడును. యెబంటు కావలెక కమిషన్, మం చి తీత మీయబడును. (1880)
పి. ఆర్. కిట్టి అందుకో, తంజావూరు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమున కావ్యములను పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలు గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యహర్ష మును కలుగజేసి కీరసాగమును దృఢపాత్రమును, ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీ యు మే మే ధరించి వంపెక ము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (319)
వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందదే, ఆలంకరిగూ ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, చుర్రాన్

మలయ చందనము గనేరియా అను సెగరోగమునకు తుచారము, కథ్యము లేదు. పిడిగారితో వనిలేదు. నలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మూ డు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో యున్నును. అనేక రాజ కుటుంబములలో వాడబడిన సెగర్ ఔషధము. వెల డబ్బీ 1-కి రు 2-0-0. (1251) గంధర్వపార్శ్వనీ, రాజమండ్రి.